

Speciální základní škola, Štětí,

Ostrovni 300, příspěvková organizace

Preventivní program školy

(dříve Minimální preventivní program)

2024 - 2025

Název a adresa školy, pro kterou platí tento PPŠ	Speciální základní škola, Štětí Ostrovni 300, 411 08 Štětí, PO
--	---

Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Hana Moravcová
Telefon	416 812 374, 737 657 756
E-mail	h.moravcova@specka-steti.cz

Jméno a příjmení ŠMP	Mgr. Simona Schmidtová
Telefon	416 812 374, 737 657 756
E-mail	s.schmidtova@specka-steti.cz

Počet tříd	9	70 žáků	24 dívek	46 chlapců
Základní škola (podle §16 odst. 9 ŠZ)	7	57 žáků	21 dívek	36 chlapců
Základní škola speciální	2	13 žáků	3 dívky	10 chlapců

Počet žáků celkem - 70	Počet dojíždějících žáků - 21
------------------------	-------------------------------

Stav k 2.9.2024

Použité zkratky:

PPŠ	- Preventivní program školy	ŠD	- Školní družina
RCH	- Rizikové chování	eTK	- elektronická třídní kniha
ŠMP	- Školní metodik prevence	eŽK	- elektronická žákovská knížka
VP	- Výchovní poradce	ŠVP	- Školní vzdělávací program
SPC	- Speciálně pedagogické centrum	DVPP	- Další vzdělávání pedagogických pracovníků
PPP	- Pedagogicko-psychologická poradna		
ŠPZ	- Školské poradenské zařízení		
ŠPP	- Školní poradenské pracoviště		
PAS	- Poruchy autistického spektra		

Obsah:

1. Preventivní program školy – přehled	3
2. Plán činnosti	5
2.1 Aktivity pro žáky	5
2.2 Metodické pomůcky, informace, kontakty	7
2.3 Aktivity pro zákonné zástupce	8
2.4 Spolupráce s ostatními odborníky	8
2.5 Volný čas, státní správa	9
2.6 Propagace. Místní a regionální tisk, Tv, školní časopis, rozhlas ...	9
2.7 Zdroj informací	9
3. Evidence a efektivita	10
4. Školní metodik prevence	10
5. Základní údaje o škole	13
5.1 Charakteristika zařízení	14
5.2 Činnost zařízení	14
5.3 Financování	14
5.4 Pracovníci	14
5.5 Zpráva o činnosti školní družiny	15
5.6 Spolupráce se zákonnými zástupci	15
5.7 Hodnocení Preventivního programu školy 2020/2021	15
5.8 Aktivity a nabídka	Chyba! Záložka není definována.
6. Školní řád	21
7. Analýza současné situace na škole	24
8. Cíle PPŠ vyplývající ze současné situace	24
9. Koncepce školy pro oblast prevence	25
10. Konkrétní cíle v podobě znalostních kompetencí žáků	27
11. Koordinace preventivních aktivit ve škole	28
12. Evidence a efektivita	31
13. Program proti šikanování	32
13.1 Charakteristika šikanování	32
13.2 Projevy šikanování	32
13.3 Odpovědnost školy	32
14. Prevence vzniku problémových situací u žáků s poruchami autistického spektra (PAS)..	33
14.1 Komplexní týmový přístup v rámci školy	34
15. Krizový plán školy	35
15.1 Postupy řešení šikanování	36
15.1.1 Příklady nepřímých a přímých znaků šikanování	38
15.1.2 Příklady šikanování z výpovědí obětí počátečního stadia šikanování	40
15.2 Postupy řešení problémového chování žáka s PAS, s psychiatrickým onemocněním	40
15.2.1 V případě agresivního chování žáka	41
15.2.2 V případě autoagresivního chování žáka	42
15.2.3 V případě vzniku rizikové situace mimo budovu školy	42
16. Školní poradenské pracoviště	43
16.1 Program školního poradenského pracoviště	43
16.1.1 Cíl ŠPP	43
16.1.2 Činnost ŠPP	44
16.2 Pracovníci ŠPP	44
17. Důležité kontakty	44
18. Závěr	45

1. Preventivní program školy – přehled

Výchozí stav:	Speciální základní škola, Štětí, Ostrovní 300, příspěvková organizace 411 08 Štětí 70 žáků (z toho 24 dívek) – stav k 2.9.2024 <u>Informace pedagogického sboru:</u> Někteří žáci mají nevhodné projevy chování a jednání ve škole i mimo ni (slovní i fyzické). <u>Ostatní informace:</u> Informace rodičů i široké veřejnosti o nevhodných projevech chování a jednání žáků školy.
Hlavní cíl:	Dodržování pravidel Školního řádu, slušného chování a jednání. Udržovat příjemné školní prostředí a dobré vztahy mezi účastníky vzdělávacího procesu.
Specifické cíle:	Sledování nově přichozích žáků při jejich začleňování do třídních kolektivů a školy, jako celku, které by mohlo narušovat zaběhlý a klidný chod školy. Cíleně nejen s nimi, ale i zákonnými zástupci pracovat, a tím preventivně působit na jejich začlenění do zaběhlého chodu školy. Sledování a případné řešení chování a jednání žáků s problémovým chováním (akceptování pravidel chodu školy, vzájemné vztahy mezi žáky školy, komunikace žáků a pracovníků školy, komunikace školy s rodinou apod.) Nadále být důslední v zamezování zneužívání návykových látek anebo takových látek, které svým názvem či tvarem napodobují vzhled návykových látek anebo evokují jejich chuť (v prostorách školy a v jejím blízkém okolí a při akcích pořádaných školou) – prevence a adekvátní reagování na vzniklé situace. Zamezit poškozování školního majetku a budovy školy, včetně nově nainstalované vzduchotechniky.
Indikátory:	Snižování počtu kárných zápisů do elektronických žákovských knížek (eŽK) a zpráv o přestupcích žáků školy, snižování stížností spolužáků o nevhodném chování a jednání ostatních žáků. Vše na základě prokazatelných zápisů v eŽK, v knihách Pohovory se žáky, Kniha návštěv a Telefonické hovory.
Strategie:	<u>Monitoring:</u> dotazníkové šetření pro žáky, pedagogické a provozní zaměstnance. Zařazeno dle potřeby. <u>Další vzdělávání pedagogického sboru:</u> zvyšování povědomí v oblasti zneužívání návykových látek, nežádoucích projevech chování a jednání, PAS, psychických potíží apod. Zařazeno dle potřeby a nabídky.
Aktivitty:	<u>Dotazníková šetření</u> (ŠMP, třídní učitelé) – dle potřeby. „Sezení se ŠMP či VP“ (dle potřeby) – aktivity s třídním kolektivem v rámci dlouhodobého plánování působení na problémové žáky nebo jako okamžité reagování na vzniklou situaci. Téma sezení: nevhodné chování a jednání mezi vrstevníky, vzájemné vztahy mezi různorodými věkovými skupinami, povědomí o projevech šikany a kyberšikany, násilí, domácí násilí, rasismu, xenofobie, intolerance

a antisemitismu, prevence užívání tabákových výrobků, konzumace alkoholických i energetických nápojů, užívání ostatních návykových látek, kriminalita mládeže, gambling, sebepoškozování, poruchy příjmu potravy apod.

Techniky: řízený a volný rozhovor, anketa, dotazník, kreativní techniky (Vv, Pv, dramatizace apod.), společenské hry, video, fotografie, literatura a internet.

Besedy, přednášky a zážitkové semináře pro žáky i pedagogický sbor – dle nabídky.

Nabídka školních akcí: zájmové kroužky pro žáky, projektové dny, školní výlety, exkurse apod.

Tým prevence: Mgr. Hana Moravcová, ředitelka školy
Mgr. Simona Schmidtová, zástupce ředitelky školy, ŠMP, VP
Mgr. Eva Pěkná, školní koordinátor ŠVP, pedagog 2. stupně Základní školy
Mgr. Jitka Popriková, pedagog 2. stupně Základní školy
Mgr. Michaela Nešněrová, pedagog 2. stupně Základní školy speciální

Pracovníci ŠPP: Mgr. Simona Schmidtová, zástupce ředitelky školy, ŠMP, VP
Mgr. Monika Jindříšková, 2. st. ZŠ
Mgr. Eva Pěkná, školní koordinátor ŠVP, pedagog 2. stupně Základní školy
Mgr. Jitka Popriková, pedagog 2. stupně Základní školy
Mgr. Michaela Nešněrová, pedagog Základní školy speciální

Výstupy: Výsledky případného dotazníkového šetření.
Zápisy v knihách: Pohovory se žáky, Kniha návštěv a Telefonické hovory.
Informace pedagogického sboru na pravidelných denních provozních poradách, na mimořádných poradách a Pedagogických radách.
Výsledky práce žáků z projektových dnů či ze „Sezení se ŠMP či VP“ (např. práce z kolektivní výtvarné či pracovní činnosti – plakáty, trojrozměrné práce; slohové práce apod.).
Dokumentace z akcí – fotografie a videozáznamy.

Časový harmonogram:

září – říjen: mapování třídního klima a celkové školní atmosféry
listopad: zjištění poptávky na dotazníkové šetření a „Sezení se ŠMP či VP“
prosinec – červen: realizace poptávky, realizace případného dotazníkového šetření a jeho vyhodnocení
červenec: zpracování hodnocení PPŠ za proběhnutý školní rok
červenec - srpen: tvorba PPŠ pro nastávající školní rok

Průběžně: mapování zájmu o besedy a akce školy, účast na vybraných akcích.

Spolupráce Preventivního týmu a Školního poradenského pracoviště, sledování nabídek DVPP během celého kalendářního roku.

Okamžitá reakce na situace ve škole či mimo ni, které jsou zapotřebí řešit.

Výsledky: Zjištění dosažených změn podle indikátorů.
Ze strany žáků přijetí nastavených pravidel Školního řádu a chodu školy.
Porovnání případného dotazníkového šetření s předešlými šetřeními.
Zhodnocení přínosu absolvovaných seminářů v rámci DVPP.

2. Plán činnosti

ŠKOLA: Speciální základní škola, Štětí, Ostrovní 300, příspěvková organizace

Garant programu: Mgr. Simona Schmidtová

I. Seznámení ředitele školy s programem.

termín	proběhlo	hodnocení
srpen	Přípravný týden	Schválení PPŠ pro daný školní rok.

II. Seznámení pedagogického sboru s PPŠ, zapojení do realizace.

termín	proběhlo	hodnocení
srpen - září	srpen 2023	Seznámení s PPŠ pro daný školní rok.

III. Spolupráce s výchovným poradcem.

termín	proběhlo	hodnocení
		Garant PPŠ je zároveň výchovnou poradkyní.

2.1 Aktivity pro žáky

- A. Tematické bloky s dětmi.** Realizace v rámci výuky.
Realizováno vyučujícími daných předmětů.

1. stupeň:

Prvouka 1. – 3. ročník

Místo, kde žijeme
Lidé kolem nás
Člověk a jeho zdraví

Vlastivěda 4. – 5. ročník

Místo, kde žijeme
Lidé kolem nás
Lidé a čas

Přírodověda 4. – 5. ročník

Člověk a jeho zdraví

2. stupeň:

Občanská výchova 6. – 9. ročník

Člověk ve společnosti
Stát a právo
Péče o občana
Mezinárodní vztahy

Přírodopis 8. – 9. ročník

Obecná biologie a genetika
Biologie člověka

Výchova ke zdraví 8. – 9. ročník

Vztahy mezi lidmi a formy soužití
Změny v životě člověka a jejich reflexe
Zdravý způsob života a péče o zdraví
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Podpora zdraví
Osobnostní a sociální rozvoj

B. Jednorázové akce.

„Sezení se ŠMP“:

- plánovaně realizováno ŠMP dle potřeby třídních učitelů, ostatních pedagogů či zaměstnanců školy, ideálně v délce 45 minut,
- okamžitě, dle situace v potřebné časové délce.

Téma sezení: nevhodné chování a jednání mezi vrstevníky, vzájemné vztahy mezi různorodými věkovými skupinami, povědomí o projevech šikany, kyberšikany, násilí, domácího násilí, rasismu, xenofobie, intolerance a antisemitismu, prevence užívání tabákových výrobků, konzumace alkoholických a energetických nápojů, užívání ostatních návykových látek, kriminalita mládeže, gambling apod.

Techniky: řízený a volný rozhovor, anketa, dotazník, kreativní techniky (Vv, Pv, dramatizace apod.),

společenské hry, video, fotografie, literatura a internet, projektové dny.

Probíraná témata:

Rizikové chování

Pravidla slušného chování

Tísňové volání

Ochrana člověka za mimořádných událostí

Školní řád (dále ŠŘ)

Pravidla chování na veřejnosti

Pravidla silničního provozu, chování v dopravních prostředcích

Komunikační dovednosti

Bezpečné chování ve škole, prevence úrazů

Vztahy ve třídě

Vztahy ve škole

Záškoláctví

Skryté záškoláctví

Osobní svoboda x šikana (včetně kyberšikany, vydírání, pomluvy apod.)

Osobní svoboda x zneužívání, týrání

Osobní svoboda x domácí násilí

Návykové látky a zdraví

Kouření a zdraví

Sebepoškozování

Nález injekční stříkačky

Návykové látky a jejich dopad, včetně lékové závislosti

Gamblerství a jiné závislosti (PC hry)

Závislosti a jejich dopad

Umět říci NE

Zdravý životní styl

Volný čas – náplň, osobní bezpečnost venku i doma

Správná životospráva

Poruchy příjmu potravy

Infekční nemoci

Pohlavní nemoci

Bezpečný sex

Antikoncepce

Nechtěné těhotenství

Vandalismus

Rasismus

Násilí

Sekty

Rizikové sporty

Syndrom CAN
 Psychické krize
 Duševní onemocnění
 Pomáhající organizace
 Užívání HHC

C. Pravidelné akce

Zájmové kroužky	pedagogický sbor	po – čt po výuce	týdně
Projektové dny	pedagogický sbor	dle plánu	několikrát ročně

D. Konzultační hodiny pro žáky, zákonné zástupce

termín	čas	místo
září - červen	7:30 – 13:00 nebo dle dohody	ředitelna školy
červenec - srpen	dle dohody	ředitelna školy

E. Schránka důvěry a dotazů

termín	místo	hodnocení
Založena 1.9.1997	chodba školy	Žáci nevyužívána, i když je jim opakovaně tato možnost připomínána.
Žáci využívají přímé komunikace podle své potřeby – využití tzv. „Otevřených dveří“ (viz. s. 10).		

2.2 Metodické pomůcky, informace, kontakty

A. Vytvoření knihovny, videotéky, fonotéky a propagačního materiálu

zřízeno	místo	hodnocení
11-12/1997, doplňováno	Učitelská knihovna + videotéka, ředitelna školy – materiály ŠMP	Především se využívá internet, PC programy, materiály ŠMP

B. Stálá nástěnka

zřízeno	místo	hodnocení
11.9.2000, doplňováno	Chodba školy	Žáci nástěnku vnímají a čtou.
Tísňová volání a další telefonické kontakty pro řešení bezvýchodných a problémových situací. Pravidla bezpečného pohybu v kyberprostoru. Další informace dle potřeby a aktuální situace.		

C. Dostupné informace o institucích, organizacích, odbornících působících v regionu, kraji

zřízeno	místo	hodnocení
12/1997, doplňováno	ředitelna školy	Využíváno pedagogy i rodiči.

2.3 Aktivity pro zákonné zástupce

A. Informace Školské radě

plánováno	proběhlo	hodnocení
srpen - říjen	říjen 2023	Zhodnocení výroční zprávy o činnosti a hospodaření za předcházející školní rok, včetně hodnocení PPŠ a hodnocení činnosti výchovného poradce.

B. Informace zákonným zástupcům o záměrech a způsobech realizace programu

plánováno	proběhlo	forma	hodnocení
září	dle plánu	Třídní schůzky	Stále „dolad'ováno“ přihlašování zákonných zástupců do eŽK.
září	průběžně	www.stranky školy	Předána informace na třídních schůzkách.
září - červen	průběžně	Třídní schůzky	Řešení aktuálních potřeb a situací. Podporování vzájemné spolupráce s rodiči.

2.4 Spolupráce s ostatními odborníky

Pracovní setkání školních metodiků prevence – PPP Litoměřice:

Mgr. Simona Schmidtová

plánováno	instituce	forma spolupráce	hodnocení
Dle potřeby	PPP - Litoměřice	Dotazníkové šetření	Poslední šetření proběhlo 3.9.2000
Dle nabídky	OS ČČK Litoměřice	Propagační materiály	Přínosné
Dle nabídky	OHES Litoměřice	Propagační materiály	Přínosné
Dle nabídky	VZP Litoměřice	Propagační materiály	Přínosné
Dle nabídky	Policie ČR, Štětí	Řešení problémových žáků	Přínosné Spolupráce funguje
Dle nabídky Dle potřeby	MěP Štětí	Ajax Provedení orientačního vyšetření na přítomnost těchto látek	Přínosné Spolupráce funguje
Průběžně	MěÚ Štětí Odbor sociálních věcí	Potírání záškoláctví, návštěvy v rodinách	Přínosné Spolupráce funguje
Průběžně, dle nabídky	MěÚ Štětí	Besedy, hromadné akce	Přínosné
Průběžně	MěÚ Litoměřice – kurátorka mládeže	Návštěva kurátorky na půdě školy – pohovory se žáky v evidenci. Každý měsíc škola posílá posudky na žáky v evidenci. Výchovné komise, Případové konference.	Přínosné Spolupráce funguje

2.5 Volný čas, státní správa

A. Spolupráce s orgány státní správy a institucemi zabývající se využitím volného času dětí a mládeže.

plánováno	instituce	forma spolupráce	hodnocení

B. DDM, sportovní a zájmové organizace, nadace, obecní úřady, úřady práce.

plánováno	instituce	forma spolupráce	cíl
průběžně	DDM Štětí	Nabídka zájmových kroužků	Vhodné využití volného času.
průběžně	OKM Štětí - Otevřený klub mládeže	Nabídka zájmové činnosti	Vhodné využití volného času, pracovní návyky, dodržování daných pravidel.
průběžně	Městská knihovna, Štětí	Nabídka akcí – soutěže Vv, Pv, členství	Vhodné využití volného času, pracovní návyky, dodržování daných pravidel.
říjen-listopad	Úřad práce Litoměřice	Atlas školství Ústeckého kraje	Přehled SŠ, seznam učebních oborů – vycházející žáci.

2.6 Propagace. Místní a regionální tisk, Tv, školní časopis, rozhlas ...

téma	forma	cíl
Akce školy	www.stránky školy	Informace o akcích školy.
Akce školy	Zpravodaj města Štětí	Informace o akcích školy.
Akce školy	Kabelová televize Štětí	Reportáže z akcí školy.

2.7 Zdroj informací

téma	forma	cíl
Témata PPŠ	Zpravodaj města Štětí	Informace o akcích ve městě a okolí.
-,-,-	Litoměřický deník	Informační zdroj.
-,-,-	Městský rozhlas Štětí	Vnímat a reagovat na sdělené informace.
-,-,-	Ústecký zpravodaj	Informační zdroj.
-,-,-	Pořady televizních stanic	Informační zdroj. Upozornění na vhodné pořady.
-,-,-	www. stránky	Informační zdroj. Orientace v nabídce pomoci v oblasti závislostí - Štětí, Mělník, Roudnice n. L., Litoměřice, Ústí n. L.

3. Evidence a efektivita

Tematické bloky se žáky jsou realizovány v rámci výuky jednotlivých předmětů (viz s. 5)

„Sezení se ŠMP“ je zapisováno do knihy Pohovory se žáky.

Pravidelné akce:

Zájmové kroužky – PC, Tv.

Projektové dny – podle plánu.

Besedy s Policií ČR záznam v eTK a v Knize návštěv v ředitelně školy.

Kulturní středisko Štětí, Městské kino Štětí – účast na akcích je zaevidována do eTK. Z každé akce je zpracován článek do výroční zprávy školy.

„Otevřené dveře“ – žáci a zaměstnanci školy mají neomezený přístup do ředitelny školy (ředitelka školy + zástupce ředitelky = VP + garant PPS). Jsou-li dveře do ředitelny otevřené, mohou slušně vstoupit a komunikovat.

Efektivita – vzájemná spolupráce vedení je dobrá, názory a postupy v práci jsou jednotné, důsledné a profesionální. Žáci podle svých potřeb využívají možnosti ke komunikaci. Důvěra žáků a vzájemná komunikace s vedením školy je na dobré úrovni, žáci nevyužívají Schránku důvěry a dotazů, ale preferují osobní jednání. Efektivitu spatřujeme v tom, že nás žáci chodí navštěvovat i po ukončení povinné školní docházky. Máme tak o některých žácích přehled i v dalších letech – úspěšnost či nezdar při studiu na učilištích, rodinné poměry, uplatnění na trhu práce apod.

Pohovory se žáky – (negativní i pozitivní) jsou zapisovány do knihy „Pohovory se žáky“ a jsou stvrzené podpisy zúčastněných. Na aktuální události je reagováno okamžitě, bez časových prodlev. Zákonní zástupci jsou o jednání v ředitelně seznámeni zápisem v eŽK či telefonickým hovorem, který je zapsán do Knihy telefonů.

Knih návštěv – každé jednání se zákonnými zástupci či dalšími osobami je zapisováno a návštěva je seznámena s provedeným zápisem. Jeho pravdivost a souhlas s ním stvrdí zúčastnění svými podpisy.

Telefonické hovory – jsou zapisovány a dále jsou vyřizovány dle svého charakteru (omlouvání žáků, podání vysvětlení zákonným zástupcům k situacím týkajících se jejich dětí, stížnosti apod.).

Bakaláři – vzájemná komunikace školy se zákonnými zástupci pomocí eŽK a Komens.

4. Školní metodik prevence

Vzdělání, doplňování vzdělání, kurzy, semináře ...

Učitelství 1. stupeň ZŠ	ukončeno 19.6. 1998
Speciální pedagogika pro absolventy vysokých škol (4 semestry)	ukončeno 16.2. 2008
Specializační kurz pro výchovné poradce základních škol (4 semestry)	ukončeno 14.6.2001
Předprofesní příprava žáků s mentálním postižením (96 hodin)	ukončeno 17.5.2003
Vzdělávací kurz SYKAPO (80 hodin)	ukončeno 1.4.2006
Vzdělávací kurz KNOW HOW v rámci projektu SYKAPO (40 hodin)	ukončeno 27.5.2006
Specializační kurz pro metodiky prevence ve školství	ukončeno 3.12.2010
Členka Komise prevence kriminality - MěÚ Štětí	od 10/2010
Účast na pracovních poradách ŠMP – PPP Litoměřice	2x ročně
Účast na jednáních lokálního partnerství Agentury pro sociální začleňování Úřadu vlády ČR – MěÚ Štětí	od 9/2013

Další vzdělávání:

Prevence závislosti na návykových látkách	20.10.1997
Prevence drogových a procesuálních závislostí	16.1.1998
Procesuální závislosti a poradenství	3.4.1998
Sociálně tréninkový program - kriminalita /rasismus, xenofobie, intolerance /	9.9.1999
Satanismus	12.12.2001
Pedagogická intervence u žáka užívajícího drogu	19.3.2002
Satanismus	10.4.2002
Aktuální problémy Romů	15.10.2002
Kriminalita mládeže	19.11.2002
Didaktizace patosociálních jevů	18.3.2003
„Edukační program O dospívání ...“	18.3.2003
Problém zvaný šikana	5.12.2006
Příznivé školní klima jako nejúčinnější prevence proti šikaně	7.10.2008
Rizikové rodiny z hlediska predikace poruch chování	7.10.2008
Možnosti a cesty primární prevence - konference Praha	2.-3.11.2009
Preventivní program UNPLUGGED pro žáky 6.tříd	9.-10.11.2009
Zvládání problémového chování	18.2.2010
Doplňkové studium pro stávající výchovné poradce (40 hodin)	ukončeno 26.2.2010
Normální je nekouřit	4.3.2010
Jak se (ne)stát závislákem	23.11.2010
Odměny a tresty	30.8.2011
Prevence ve škole - Co dělat, když....	6.4.2011
Úvod do problematiky extremismu	11.4.2011
Kyberšikana	28.4.2011
Výjezdní zasedání Pracovní skupiny prevence kriminality (MěÚ Štětí)	16.-17.3.2012
Šikana jako narušení vztahů ve skupině	11.6.2012
Šikana ve školním prostředí a její řešení	12.6.2012
Aktuální stav drogové scény a problematika návykových látek ve škole	12.2.2013
Podpora preventivních týmů	3.-5.10.2013
Agresivita I. – kurz pro pedagogický sbor	30.6.2014
Komunikace školy s rodiči – kurz pro pedagogický sbor	11.10.2014
Specifika péče o děti s drogovými závislostmi (MUDr. Marian Koranda)	17.2.2015
Dovedu to pochopit? – workshop na téma: rasizmus a xenofobie	10.3.2015
Kyberšikana	7.5.2015
Současné trendy primární prevence rizikového chování ve školství – konference	20.5.2015
Agresivita II. – navazující kurz k Agresivitě I. pro pedagogický sbor	30.6.2015
Jiné dítě – problémový žák (lektorka: Mgr. Michaela Veselá)	28.8.2015
Řešení výchovných problémů ve třídě (Mgr. Michaela Veselá)	26.8.2016
Bezpečnost na školách – norma ČSN 73 44 00	16.11.2016
Cesty spolu - Společně proti šikaně	15.12.2016
Rizikové chování dětí a mládeže (Mgr. Zdeněk Martínek)	6.4.2017
Jak vést obtížný rozhovor (Mgr. Michaela Veselá)	29.8.2017
Poruchy autistického spektra a Aspergerův syndrom (PhDr. Lenka Průšová, PhD.)	2.2.2018
Prevence ve škole – co dělat, když ... (Mgr. Michaela Veselá)	29.8.2018
Drogová scéna v příhraničí – odborná konference	10.12.2018
Poruchy chování I. (PHDR. Andrej Drbohlav)	27.3.2019
Poruchy chování II. (PHDR. Andrej Drbohlav)	15.5.2019
Agrese a agresivita u dětí a mládeže (Mgr. Zdeněk Martínek)	30.7.2019
Řešení problému ve třídě (Mgr. Michaela Veselá)	29.8.2019
Poruchy osobnosti I. (PHDR. Andrej Drbohlav)	6.9.2019
Poruchy chování a sociálně patologické jevy ve školním prostředí II. (PHDR. Andrej Drbohlav)	20.9.2019
-víkendová vzdělávací akce (PHDR. Andrej Drbohlav)	20.9. – 21.9.2019
Třída v pohodě, víkendová vzdělávací akce (Mgr. Kateřina Kozicová)	20.9. – 21.9.2019
Poruchy osobnosti II. (PHDR. Andrej Drbohlav)	27.9.2019

Poradenský den – komunikace s rodiči žáků (Mgr. Michaela Veselá)	24.1.2020
Agresivní jedinec I. (PHDR. Andrej Drbohlav)	30.1.2020
Rizikové chování dětí a mládeže (Mgr. Zdeněk Martínek)	4.8.2020
Vliv soutěživého prostředí na klima třídy (Mgr. Michaela Veselá)	28.8.2020
Agresivní jedinec II. (PHDR. Andrej Drbohlav)	20.10.2021
Prevence kriminality, prekriminality a sociálně patologických jevů, webinář (Mgr. Michaela Veselá)	29.1.2021
Jak učit právní vědomí (Mgr. Michaela Veselá)	19.3.2021
Hořet a nevyhořet, webinář (Filip Kliešтик)	29.4.2021
Šikana ve školním prostředí a její řešení (Mgr. Zdeněk Martínek)	3.8.2021
Škola a rodina (Mgr. Michaela Veselá)	31.8.2021
Seminář Agresivní jedinec II., PhDr. Andrej Drbohlav	20.10.2021
Webinář Sebepoškozování a sebevražedné jednání u dospívajících a jejich prevence, Národní pedagogický institut ČR	11.5.2022
Vzdělávací program: ICT: Chraňte své bezpečí na internetu, PaedDr. Jana Ludvíková	26.8.2022
Seminář „Nastartování nových vztahů ve třídě“, Mgr. Michaela Veselá	29.8.2022
Dvoudenní vzdělávací akce na téma: Žák s problémovým chováním. Lektoři: Mgr. Michal Klapal, Mgr. Kateřina Kozicová. Pořadatel: Město Litoměřice, Odbor sociálních věcí a zdravotnictví – Prevence kriminality ve spolupráci s PPP Litoměřice.	7. – 8.10. 2022
Základy první pomoci pro zaměstnance škol a školských zařízení (dle zákona č. 262/2006 Sb., Zákoník práce, Část pátá: Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, Hlava I: Předcházení ohrožení života a zdraví při práci §102 odst.6).	28.8.2023
Vzdělávací program PMeduca: Mgr. Pavlína Miltová	
Dvoudenní vzdělávací akce na téma: Efektivní komunikace školy s rodiči, individuální psychologie ve škole. Lektoři: PhDr. David Čáp Ph.D., Mgr. Kateřina Kozicová. Pořadatel: Město Litoměřice, Odbor sociálních věcí a zdravotnictví - Prevence kriminality ve spolupráci s PPP Litoměřice.	6.-7.10.2023
Jak na náročné chování žáků (webinář), Jules a Jim, z.ú., lektorka Julie Mastná.	21.5.2024
Nové návykové látky u dospívajících žáků (webinář), Jules a Jim, z.ú. Lektor Mgr. Adam Kulhánek.	4.6.2024
Jak předejít vyhoření – tipy pro učitele žáků (webinář), WocaBee s.r.o. Lektorka Tatiana Barillová.	5.6.2024

5. Základní údaje o škole

Název: Speciální základní škola, Štětí, Ostrovní 300,
příspěvková organizace

Adresa školy: Ostrovní 300
411 08 Štětí

e-mail: h.moravcova@specka-steti.cz

www stránky: www.specka-steti.cz

IČO: 46 77 32 82

IZO: 110 008 286   **Základní škola**
110 008 294   **Školní družina**

Zřizovatel: Ústecký kraj

Ředitelka školy: jmenovaná na základě rozhodnutí Školského úřadu Litoměřice
č.j.: 962/96 ze dne 15.6.1996

Mgr. Hana Moravcová

Zástupkyně ředitelky: pověřená od 27.1.2003

Mgr. Simona Schmidtová

Školská rada: **Bc. Jaroslav Kratochvíl** – zástupce pedagogických pracovníků
Mgr. Ing. Miroslav Andrt – zástupce zřizovatele
Mgr. Zdenka Vachková – zástupce zřizovatele od 12.10.2023
Jiřina Uřidilová – zástupce rodičů

5.1 Charakteristika zařízení

Speciální základní škola sídlí v části budovy ZŠ, Ostrovní 300 ve Štětí. Máme v pronájmu část pavilonu (pronájem jsme platili do 31.12.1997 MěÚ ve Štětí) od 1.1.1998 byla budova převedena do užívání ZŠ, Štětí, Ostrovní 300. V současné době hradíme za pronájem užívání části pavilonu a tělocvičen.

Škola disponuje 10 třídami, ředitelnu, sborovnu, školní družinou, kuchyňkou a dílnami na Pv.

S účinností od 1.5.2006 došlo ke změně v rejstříku škol - název školy:

Speciální základní škola, Štětí, Ostrovní 300, příspěvková organizace

Druh školy: Základní škola
Obory vzdělávání: 79-01-B/001 Základní škola speciální délka studia: 10 let
79-01-C/001 Základní škola délka studia: 9 let
Od 1.9.2007 Školní vzdělávací program „Školou do života“.

5.2 Činnost zařízení

Škola byla zřízena za účelem poskytování základního vzdělávání, které vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu vzdělávání. Aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit si své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

Organizace též poskytuje vzdělání žákům s těžkým mentálním postižením, žákům s více vadami a žákům s autismem. Organizace dále zajišťuje zájmové vzdělávání, které poskytuje účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti.

Důraz je kladen na pracovní vyučování a s tím související pozdější zařazení žáků do zaměstnání a společnosti. Neopomíjíme pochopitelně ani složku estetickou ve výtvarné a pracovní výchově, rozvoj pohybových dovedností v tělesné výchově. Úspěšnost dětí nám potvrzuje i účast a velmi dobré umístění, jak v soutěžích výtvarných, tak sportovních.

Snahou pedagogů je naučit děti i činnosti nad rámec ŠVP, které by jim pomohly v dalším životě - např. vaření, šití, netradiční výtvarné techniky, základní sportovní hry.

5.3 Financování

Od roku 1996 byl zřizovatelem ŠÚ Litoměřice, od 1.10.2001 je zřizovatelem Ústecký kraj.

5.4 Pracovníci

Pedagogický sbor má 15 členů, včetně 4 asistentek pedagoga. Kvalifikovanost pedagogických pracovníků odpovídá zákonu o pedagogických pracovnících. Samozřejmostí je zájem našich pedagogů o celoživotní vzdělávání v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Přiměřenost přístupu k věkovým zvláštnostem žáků

Jelikož se jedná o výuku a vzdělání žáků mentálně postižených, kdy každé dítě má své individuální obtíže a každé dítě má jinou úroveň svých možností a rozvoje svých schopností, je nezbytně nutné přistupovat ke každému jedinci individuálně a přihlížet k jeho momentálnímu stavu a k jeho možnostem, které má při čerpání nových informací. Pedagogové, kteří u nás vyučují, mají k dětem velice citlivý přístup, dokáží odhadnout jejich možnosti a schopnosti, postrčit je tam, kde si děti nedůvěřují a dostat z nich maximum, aniž by je přetěžovali.

5.5 Zpráva o činnosti školní družiny

Práce školní družiny se řídí plánem práce školní družiny, řádem školní družiny, týdenním plánem školní družiny. Ve své činnosti má školní družina zařazenu přípravu na vyučování, zájmovou, relaxační a odpočinkovou činnost. ŠD má kapacitu 13 žáků a ta se každý rok naplňuje.

ŠD má vlastní místnost, dále využívá tělocvičnu, počítače v počítačové učebně, cvičnou kuchyňku a přilehlé školní hřiště. Stravování žáků je umožněno v Centrální školní jídelně, Ostrovní 300, Štětí – přesun pouze v budově.

Provozní doba: odpolední činnost (po – pá 11:30 – 16:00).

5.6 Spolupráce se zákonnými zástupci

Od 9/2019 je využívána komunikace přes program Bakaláři. Dále probíhá spolupráce při třídních schůzkách, domluvených konzultacích, telefonicky nebo při osobní návštěvě ve škole.

5.7 Hodnocení Preventivního programu školy 2023/2024

Činnost vycházela z Preventivního programu školy pro školní rok 2023/2024 a z pokynů MŠMT.

Činnost Školního metodika prevence (dále ŠMP) byla zaměřena na koordinaci práce zaměstnanců školy při prevenci rizikového chování žáků a adekvátní řešení již vzniklého problémového chování, na spolupráci s pedagogickým sborem, vedením školy a zákonnými zástupci žáků.

Hlavním cílem bylo dodržování pravidel Školního řádu, slušného chování a jednání. Udržovat příjemné školní prostředí a dobré vztahy mezi účastníky vzdělávacího procesu.

Specifickými cíli bylo i nadále být důslední v zamezování zneužívání návykových **látek anebo takových látek, které svým názvem či tvarem napodobují vzhled návykových látek anebo jejich**

chut' připomínají (v prostorách školy a v jejím blízkém okolí a při akcích pořádaných školou) – prevence a adekvátní reagování na vzniklé situace.

Zamezit poškozování školního majetku, budovy školy a nově nainstalované vzduchotechniky.

Sledování nově přichozích žáků při jejich začleňování do třídních kolektivů a školy, jako celku, které by mohlo narušovat zaběhlý a klidný chod školy. Cíleně nejen s nimi, ale i zákonnými zástupci pracovat, a tím preventivně působit na jejich chování a jednání (akceptování pravidel chodu školy, vzájemné vztahy mezi žáky, komunikace školy s rodinou apod.)

V oblasti primární prevence škola spolupracovala s kurátorkou OSPOD, která pravidelně školu navštěvuje při jednání s problémovými žáky. Škola pravidelně zasílá měsíční hodnocení na žáky, kteří jsou v evidenci kurátorky. Dle potřeby dochází ke spolupráci s MěÚ Štětí (Odbor sociálních věcí) – prověřování absence u problémových žáků jako prevence či odhalení záškoláctví či skrytého záškoláctví. Dále s Obvodním oddělením Štětí Policie ČR. I nadále pokračuje oboustranná spolupráce s MěÚ a Městskou knihovnou ve Štětí – společné akce pro všechny základní školy ve městě.

Vzdělávání pedagogického sboru ve školním roce 2023/2024

Pedagogickému sboru předávány informace ŠMP (metodické pokyny, pracovní porady ŠMP, nabídky akcí apod.).

- 28.8.2023 Proškolení pedagogického sboru (teoretická i praktická část):
Vzdělávací program (PMeduca): Základy první pomoci pro zaměstnance škol a školských zařízení (dle zákona č. 262/2006 Sb., Zákoník práce, Část pátá: Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, Hlava I: Předcházení ohrožení života a zdraví při práci §102 odst.6).
- Mgr. Hana Moravcová (webináře):
- 21.5.2024 Jak na náročné chování žáků, Jules a Jim, z.ú., lektorka Julie Mastná.
- 4.6.2024 Nové návykové látky u dospívajících, Jules a Jim, z.ú., lektor Mgr. Adam Kulhánek.

Vzdělávání ŠMP ve školním roce 2023/2024

- 28.8.2023 Vzdělávací program (PMeduca): Základy první pomoci pro zaměstnance škol a školských zařízení (viz výše).
- 6.–7.10.2023 Dvoudenní vzdělávací akce na téma: Efektivní komunikace školy s rodiči, individuální psychologie ve škole. Lektori: PhDr. David Čáp Ph.D., Mgr. Kateřina Kozicová. Pořadatel: Město Litoměřice, Odbor sociálních věcí a zdravotnictví - Prevence kriminality ve spolupráci s PPP Litoměřice.
- 21.5.2024 Jak na náročné chování žáků (webinář), Jules a Jim, z.ú., lektorka Julie Mastná.
- 4.6.2024 Nové návykové látky u dospívajících žáků (webinář), Jules a Jim, z.ú., lektor Mgr. Adam Kulhánek.
- 5.6.2024 Jak předejít vyhoření – tipy pro učitele žáků (webinář), WocaBee s.r.o., lektorka Tatiana Barillová.

Akce pro žáky ve školním roce 2023/2024

- 12.3.2024 Třídění odpadu – společnost EKO-KOM, ekologický program Tonda Obal na cestách.
- 22.5.2024 Vzdělávací program (PMeduca): Zachraň kamaráda (teoretická i praktická část).

Ve školním roce 2023/2024 navštěvovali žáci počítačový kroužek a sportovní kroužek (v rámci SK Parta Litoměřicko).

Žáci se dále zúčastnili rozličných akcí školy, při kterých byla prováděna prevence rizikového chování žáků - zásady slušného chování, orientace v neznámém prostředí a adekvátní reakce v nečekaných situacích. Spolupráce s vrstevníky a s různými věkovými kategoriemi, včetně dospělých. Dodržování Školního řádu, řádu odborných učeben i dalších zásad slušného jednání (přeprava MHD, stravování v Centrální školní jídelně, školní výlety apod.). Bezpečný přesun po komunikaci (město, obec a mimo obec), prevence úrazů a dodržování hygienických zásad.

ŠMP se pravidelně účastní

- pracovních porad školních metodiků prevence, pořádaných metodikem prevence PPP Litoměřice, Mgr. Kateřinou Kozicovou
- jednáních na půdě školy: kurátorka, OSPOD, MěP Štětí, Policie ČR, zákonní zástupci žáků, široká veřejnost

Další spolupráce s jednotlivými organizacemi

OSPOD I. Choutková - kurátorka pro děti a mládež	- jednání se žáky v evidenci - 10/2023, 3/2024, 4/2024, 6/2024 22.2.2024 Výchovná komise: žák 6. A, žák 7. A, sourozenci (žák 6. A a žákyně 8. A) a žák 8. A. Výchovné komise se týkaly žáků ZŠ kvůli velmi časté absenci. 28.5.2024 Vyhodnocení závěrů výchovných komisí. Středisko výchovné péče: 5-6/2024 pobyt žáka 8. A.
MěÚ Štětí Komise pro vzdělávání a školství	Mgr. Hana Moravcová – 2x
MěÚ Štětí Odbor sociálních věcí	-----
Romano jasnica (sociální služby)	-----
MěP Štětí	-----
Kriminální služba Litoměřice	-----
Policie ČR - Obvodní oddělení Štětí	Trestní oznámení – školní docházka žáků ZŠ: 5/2024 – žák 6. A 6/2024 – žák 6. A
SPC Litoměřice – přešetření žáků na půdě školy	11/2023, 2/2024, 4/2023, 5/2024 (2x)
PPP Ústeckého kraje (pracoviště Roudnice n. L.) – přešetření žáků na půdě školy	-----
Školní psycholog (při ZŠ Ostrovní, Štětí)	Konzultace s vedením školy ohledně možného přestupu žáků ze ZŠ. Předávání kontaktu zákonným zástupců žáků pro potřeby řešení problémového chování jejich dětí.

Plnění hlavního cíle MPP

Dodržování pravidel Školního řádu, snižování pohovorů se žáky při jeho porušování:

školní rok	počet jednání	školní rok	počet jednání
2011/2012	150	2021/2022	40
2012/2013	54	2022/2023	83
2013/2014	57	2023/2024	68
2014/2015	81		
2015/2016	66		
2016/2017	48		
2017/2018	61		
2018/2019	36		
2019/2020	30 *		
2020/2021	33 **		

* číslo nelze porovnávat s předchozími údaji z důvodu Mimořádného opatření MZČR - distanční výuka od 11.3.2020 do 29.5.2020 z důvodu pandemie koronaviru.

** číslo nelze porovnávat s předchozími údaji z důvodu Mimořádného opatření MZČR - distanční výuka od 1.3.2021 do 9.4.2021 z důvodu pandemie koronaviru.

Jednání ŠMP s třídním kolektivem:

10/2023	6. A	Začlenění nově příchozího spolužáka s nevhodným chováním.
11/2023	9. A	Ztráta financí.
12/2023	6. A	Opakované řešení chování třídy po příchodu spolužáka s nevhodným chováním.
4/2024	7. A	Zhoršené chování chlapců během přestávek a fyzické útoky mezi nimi, a to po příchodu nového spolužáka.
5/2024	5. A	Zhoršené chování třídy – komunikace mezi spolužáky, slovní vulgarita.

Hromadné jednání se ŠMP:

4/2024 6. A, 7. A, 8. A, 9. A a 9. B

Zhoršené chování žáků:

- nepořádek na chlapeckém i dívčím WC (toaletní papír, papírové utěrky, voda)
- komunikace žáků

Vyloučení z plaveckého výcviku z důvodu opakovaného nevhodného chování (5 žáků):

4-6/2024 2. A – jeden chlapec, 6. A – jeden chlapec, 7. A – dva chlapci, 8. A – jedna dívka

Jednání v ředitelně školy se týkalo těchto případů:

řešená situace	počet jednání	počet řešených žáků
Nevhodné chování	41	21
Nevhodné komunikace s pedagogy	2	3
Fyzický útok	4	4
Vyhrožování fyzickým útokem	2	1
Absence – Výchovná komise	4	5
Nevhodné používání mobilního telefonu	-	-
Nevhodné fyzické kontakty	4	6
Kouření na půdě školy (el. cigareta)	1	2
Kouření na ozdravném pobytu (el. cigareta)	1	1
Podvod – zfalšování omluvenky	1	1
Pomluvy	-	-
Řešení ztráty - Kč	1	1
Vymáhání (svačina a Kč)	2	1
Nevhodné chování v jídelně	3	4
Sebepoškozování	-	-
Používání Facebooku	1	4
Vandalismus	-	-
Internet – nevhodné stránky	-	-
Nevhodné chování při dojíždění	-	-
Chování pod vlivem NL	-	-
Porušení ŠŘ - zapalovač	1	1
Těhotenství	-	-
Celkem	68	55

V ředitelně školy probíhalo celkem 68 jednání a při těchto jednáních bylo celkem 55 žáků.

S některými žáky bylo jednáno opakovaně. Jednání se tak týkalo 26 žáků, z toho 7 dívek, 1 žák 1. stupně ZŠ (2. A) a 1 žák Speciální ZŠ (9. B)

Z celkového počtu žáků bylo řešeno 6 žáků pouze 1x, 8 žáků 2x, 4 žáci 3x, 2 žáci 4x, 2 žáci 5x, 1 žák 6x, 1 žák 8 x, 1 žák 9x a 1 žák 11x.

Preventivní opatření:

Návštěva WC o vyučovací hodinu – žák 6. A a žák 7. A.

Vykázání žáka o přestávky z kmenové třídy do třídy pod neustálým dohledem vyučující či asistentky pedagoga – žák 7. A.

Docházka na oběd pod dohledem (společně se školní družinou) a předávání žáka přímo zákonnému zástupci – žák 6. A.

Řešení zasedacího pořádku žáků – 8. A.

Plnění cílů MPP

Preventivně bylo postupováno ve všech bodech PPŠ. V případě potřeby byly situace řešeny ihned.

Hlavní cíl PPŠ za školní rok 2023/2024 můžeme považovat za splněný.

Pedagogický sbor postupuje, při prevenci rizikového chování u žáků a při řešení porušování ŠŘ jednotně a vcelku úspěšně. Základem je vzájemná spolupráce všech zaměstnanců školy, okamžité řešení situací, důslednost a zájem o dění ve škole.

Vzhledem k nárůstu problematického chování u dívek 2. stupně ZŠ a většinou neakceptovatelného chování nově příchozích žáků na 2. stupeň ZŠ, bude v příštím školním roce 2024/2025 PPŠ zaměřen především na tuto oblast.

Prevence se především týkají tyto části školního řádu:

I. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, ochrana před rizikovými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

1. Žáci dbají ve škole i mimo školu všech pravidel bezpečnosti a hygieny.
2. Do školy chodí čistě a vhodně oblečení a upraveni.
3. Dodržují školní řád, předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti.
4. Žáci se chovají tak, aby neohrozili zdraví své a svých spolužáků. Dbají pravidel hygieny a bezpečnosti, mají na paměti nebezpečí úrazu sebe, spolužáka, dalších osob.
5. Úraz nebo poranění hlásí ihned třídnímu učiteli nebo jinému vyučujícímu. Na pozdější oznámení nebude brán zřetel.
6. Každý ze zaměstnanců má povinnost zajistit oddělení žáka, který vykazuje známky akutního onemocnění, od ostatních žáků, zajistit nad ním dohled zletilé fyzické osoby a neprodleně oznámit tuto skutečnost vedení školy. Při podezření výskytu nákazy COVID 19 postupuje škola podle Krizového plánu.
  1. Základní ošetření poranění žáků provádí vyučující, je proveden zápis do Knihy úrazů a jsou vyrozuměni zákonní zástupci žáka.
  2. Lékárničky, pro poskytnutí první pomoci, jsou umístěny v odborných učebnách (kuchyňka, dílny), ve školní družině, sborovně a v ředitelně. Při akcích mimo budovu je k dispozici mobilní lékárnička.
  3. Kontakty pro poskytnutí první pomoci jsou na nástěnce školního metodika prevence v prvním patře budovy.
  4. Žáci dodržují provozní řády ve všech odborných pracovnách. Do dílen, tělocvičen a počítačové učebny nevstupují žáci bez vědomí pedagogů. Při odchodu na tělesnou i pracovní výchovu čekají ukázněně u schodiště na příslušného vyučujícího a řídí se jeho pokyny. Na přesun do počítačové učebny čekají na vyučujícího ve své kmenové třídě. Po ukončení těchto hodin se žáci vrací do učeben pod dohledem vyučujícího.
  5. Žáci mají na pracovní výchovu pracovní oděv, na tělesnou výchovu vhodný cvičební úbor a obuv bez černé podrážky.
  6. Po ukončení vyučování, společně za dohledu vyučujícího, odchází do šatny a samostatně do jídelny. Dodržují pravidla společenského chování, kulturního stolování.
  7. Žákům je přísně zakázáno manipulovat s elektrickými spotřebiči a vypínači. Z bezpečnostních důvodů se žákům zakazuje otevírání oken o přestávkách, sezení na okenních parapetech a manipulace se žaluziemi.
  8. Na hodiny tělesné výchovy se žáci převlékají do vhodného oblečení a obuvi.
  9. Při přecházení žáků na místa vyučování či jiných akcí mimo budovu školy se žáci řídí pravidly silničního provozu a pokyny doprovázejících osob.
  10. Žáci chodí do školy zdraví. Škola může nepřijmout do vyučování žáka s prokazatelně infekčními nemocemi a parazity (vši, švábi, štěnice) na dobu nezbytně nutnou a vyžadovat lékařská a hygienická opatření ze strany rodičů.
  11. V rámci zdravého životního stylu, žákům v prostoru školy a jejím okolí, **není dovoleno kouřit, pít alkohol a užívat návykové látky.**
  12. **Ve škole je zakázáno vnášení a užívání energy drinků nebo nápojů obsahujících chinin, kofein, taurin.**
  13. **Je zakázáno vnášení a užívání nápojů, které svým názvem, tvarem či chutí připomínají alkoholické nápoje.**
  14. **Přísně je zakázáno do školy vnášet, držet, distribuovat a užívat návykové látky, jedy a takové látky, které je svým vzhledem, chutí a konzistencí napodobují** (alkohol, cigarety, nikotinové sáčky, psychotropní látky a ostatní látky způsobivé nepříznivě ovlivňovat psychiku člověka nebo jeho ovládací a rozpoznávací schopnosti nebo jeho sociální chování, včetně léků).

15. **Přísně je zakázáno vnášet předměty související s užíváním návykových látek** (zapalovače, zápalky, injekční jehly apod.) Porušení bodu 17., 18., 19, 20. a 21. bude klasifikováno jako **hrubý přestupek**. V této souvislosti využije ředitel školy všech možností daných mu příslušnými zákony včetně možnosti dát **podnět k zahájení trestního stíhání osob**, které se na porušení tohoto zákazu podílely.
16. **V případě podezření, že žák je v průběhu vyučování pod vlivem alkoholu nebo návykové látky (omamné a psychotropní), může ředitelka školy (nebo jí pověřená osoba) požadovat provedení orientačního vyšetření na přítomnost těchto látek. Orientační vyšetření provede strážník Městské policie Štětí, příp. policejní orgán Policie ČR formou dechové zkoušky k zjištění alkoholu a v případě návykových látek zkouškou ze slin. O provedeném opatření bude neprodleně informován zákonný zástupce žáka, kterému bude sdělen i výsledek orientačního vyšetření. V případě, že žák orientační vyšetření odmítne, bude to posuzováno, jako by alkohol nebo návykovou látku požil.**
17. **Opatření v případě podezření, že žák zneužívá návykové látky:**
  - a) informování rodičů,
  - b) v případě, že rodič není k zastížení, kontaktuje škola MěP Štětí,
  - c) pokud dítě potřebuje zdravotní péči, zajistí škola přivolání záchranné služby,
  - d) jestliže rodič odmítá spolupracovat, obrátí se škola na odbor sociálních věcí,
  - e) při záchytu nebo podezření žáka na dealerství kontaktuje škola Policii ČR ihned.
18. **Projevy fyzického či psychického šikanování mezi žáky**, tj. fyzické násilí, omezování osobní svobody, ponižování, zneužívání informačních technologií k znevažování důstojnosti, vymáhání peněz, jídla, ochrana spolužáků za úplatu apod., kterých by se dopouštěl kdokoli vůči komukoli (žáci i dospělí) jsou v prostorách školy a při všech školních akcích a aktivitách přísně zakázány a **budou považovány za vážný přestupek proti školnímu řádu.**
19. **Prevence sociálně-patologických jevů a dalšího rizikového chování, včetně prevence a řešení šikany, je zpracováno v Preventivním programu školy (dříve Minimální preventivní program).**

II. Zajištění bezpečnosti žáků a zabezpečení školy

1. Vstup do prostoru školy je možný za použití dveřního video zvonku, čímž je zajištěna kontrola přicházejících osob.
2. V době ranního příchodu žáků do školy provádí dohled nad žáky v prostoru šatny a vstupních prostorů školnice, a to až do 8:05.
3. Každý pracovník školy, který otevírá dveře cizím přichozím, je povinen zjistit důvod jejich návštěvy a zajistit, aby se nepohybovali nekontrolovaně ve školních prostorách.
4. Během provozu školy je vchod trvale uzavřen s tím, že únikový východ je zevnitř volně otevíratelný.
5. Prostory školy jsou v pravidelných intervalech kontrolovány odborným pracovníkem v oblasti BOZP a PO.
6. Před ukončením vyučování žáci z bezpečnostních důvodů neopouštějí školní budovu bez vědomí vyučujících.
7. Po ukončení výuky odvádí žáky vyučující poslední hodiny až do vstupního prostoru školy a vyčká, až žáci opustí školu.
8. Dohled nad žáky je trvale zajištěn po celou dobu jejich pobytu ve školní budově.
9. Všechny dohledy nad žáky během přestávek se řídí podle daného rozpisu. V případě absence vyučujícího konajícího dohled vedení školy zajistí dohled jinou oprávněnou osobou.

10. Rozpis vyučovacích hodin a přestávek:

Zvonění s odpolední výukou			
---------------------------------------	--	--	--

1.	7:55	—	8:40
2.	8:50	—	9:35
3.	9:55	—	10:40
4.	10:50	—	11:35
5.	11:45	—	12:30
6.	12:30	—	13:00
7.	13:00	—	13:45
8.	13:55	—	14:40

Zvonění bez odpolední výuky			
--	--	--	--

1.	7:55	—	8:40
2.	8:50	—	9:35
3.	9:55	—	10:40
4.	10:50	—	11:35
5.	11:45	—	12:30
6.	12:40	—	13:25

III. Zacházení s majetkem školy

1. Žák má právo používat zařízení školy, pomůcky a učebnice v souvislosti s výukou.
2. Žáci jsou povinni šetrně zacházet s učebnicemi a školními potřebami, které jim byly svěřeny v souvislosti s výukou. Udržují třídu, vnitřní i okolní prostory školy v čistotě a pořádku, chrání majetek školy před poškozením. Při zaviněném poškození školního majetku se postarají se svými zákonnými zástupci o urychlenou nápravu a uvedou na vlastní náklady poškozenou věc do původního stavu. Za zničený majetek školy bude vyžadována odpovídající náhrada.
3. Při ztrátě učebnic žák zakoupí nové, při poškození učebnic uhradí částku předepsanou školou.
4. V rámci prevence poškození či zničení majetku školy je zakázáno:
  - a) manipulovat s elektrickými spotřebiči a vypínači, s regulátory topení, se žaluziemi,
  - b) otevírání oken během přestávek,
  - c) sezení na okenních parapetech, radiátorech a školních lavicích.
5. Žáci nemanipulují s vybavením odborných pracoven bez pokynů zaměstnance školy.
6. Při výuce v odborných pracovnách a tělocvičně se žáci řídí řádem platným pro tyto pracovny. Vyučující daného předmětu jsou povinni s nimi seznámit žáky při první vyučovací hodině školního roku a dodatečně poučit žáky, kteří při první hodině chyběli. O poučení provedou záznam do třídní knihy.
7. Žáci a zaměstnanci školy neprodleně ohlásí objevenou závadu, poškození či zničení věci vedení školy.
8. Žáci jsou na začátku školního roku a opakovaně, dle potřeby, poučeni o odpovědnosti za škodu.

IV. Režim při akcích mimo školu

1. Každou plánovanou akci mimo školu projedná organizující pedagog předem s vedením školy s ohledem na zajištění BOZP.
2. Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při akcích a vzdělávání mimo školu zajišťuje pedagogický pracovník. Společně s ním může akci zajišťovat i zaměstnanec, který není pedagogickým pracovníkem, pokud je zletilý a způsobilý k právním úkonům.
3. Při školních výletech se vedoucí akce řídí směrnicemi školy.
4. Pokud je před akcí sraz žáků jinde, než ve škole, zajišťuje pedagog jejich bezpečnost a ochranu zdraví na předem určeném místě 15 minut před dobou shromáždění. Po skončení akce končí zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví žáků na předem určeném místě

- a v předem určeném čase. Místo, čas shromáždění a skončení akce oznámí organizující pedagog nejméně 2 dny předem zákonným zástupcům žáků a to zápisem do eŽK. Po skončení akce (ve škole i mimo školu) končí dohled nad žáky.
5. Při akcích mimo budovu školy se žáci řídí pravidly silničního provozu a pokyny doprovázejících osob. Předem jsou prokazatelně poučeni o bezpečnosti a akce mimo školu je projednána s vedením školy.
  6. Po dobu dopravy na soutěže a ze soutěží zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků škola. Odpovědnost za bezpečnost žáků při výuce plavání nese pedagogický pracovník, který žáky na výuku plavání doprovází a je přítomen po celou dobu výuky.
  7. Chování žáka na mimoškolních akcích je součástí celkového hodnocení žáka na vysvědčení.

7. Analýza současné situace na škole

V letošním školním roce zůstává základním principem preventivní strategie na naší škole osvojování základních kompetencí v oblasti zdravého životního stylu, prevence a rozvoj dovedností, které vedou u dětí a mládeže k odmítání všech druhů sebedestruktivního chování, šikaně, projevů agresivity a porušování zákona.

K posouzení problematiky slouží otevřená komunikace se žáky, žáci se nebojí mluvit o projevech rizikového chování, výskytu návykových látek v místě bydliště, hovoří o vlastním názoru na návykové látky a mají znalost o možnostech pomoci v této oblasti.

O šikaně jsou žáci schopni mluvit a s pomocí učitelů se i bránit. Co se týče alkoholu a kouření, žáci vědí o možných zdravotních i sociálních následcích. Je dobré se žáky hovořit otevřeně. Naši žáci o svých zkušenostech s alkoholem a cigaretami bez problémů hovoří, rodiče o situaci svých dětí kolikrát vědí, ale neřeší ji. Mimo prostory školy a mimo dobu vyučování omezený počet žáků kouří, z toho převážná většina dětí dostala první cigaretu od kamaráda.

Škola i nadále, bude-li podezření, bude zákonné zástupce informovat o možném sociálně patologickém chování jejich dětí.

Škola bude pokračovat v začleňování nově příchozích žáků.

Škola bude pokračovat ve sledování chování a jednání žáků s problémovým chováním. Nevhodné chování a jednání žáků bude škola řešit.

Na 1. st. je PPŠ zařazen do předmětů – prvouka, vlastivěda, výtvarná výchova, český jazyk.

Na 2. st. – občanská, výtvarná a tělesná výchova, přírodopis, pracovní činnosti, výchova ke zdraví.

Škola motivuje žáky k pozitivnímu trávení volného času zapojením dětí do zájmových kroužků a dalších akcí školy, akcí pořádaných dalšími institucemi ve městě.

8. Cíle PPŠ vyplývající ze současné situace

Dlouhodobé cíle primární prevence projevů rizikového chování na škole - předávání informací o riziku užívání návykových látek, seznámení s právními i sociálními riziky, předcházení prvnímu experimentování, minimalizace škod, vytváření postojů a podpora vzniku vyrovnané osobnosti odolné vůči stresům, se schopností vyrovnat se s náročnějšími životními situacemi.

Krátkodobé cíle – ilustrace výhod života bez návykových látek, kamarádské vztahy mezi vrstevníky a ve společnosti, jako celku.

Žák by měl v průběhu studia získat tyto klíčové životní kompetence:

1. Aktivně se spolupodílet na tvorbě podmínek a prostředí podporujících zdraví jedince, rodiny, společnosti, přírody.
2. Ovládat dovednosti komunikace a spolupráce, používat je ve vztazích.
3. Posilovat duševní odolnost vůči negativním vlivům, ovládat zásady a techniky duševní hygieny.
4. Být odpovědný za své chování a způsob života.
5. Dokázat řešit problémy.
6. Reflektovat svůj systém hodnot a přesvědčení, dávat jej do souvislostí se zdravím svým i druhých.

Zapojení všech pedagogů do vzdělávání v oblasti prevence

- dále prohlubovat spolupráci mezi pedagogickým sborem
- spolupráce a komunikace mezi školou a zákonnými zástupci
- propojení spolupráce týmu prevence a školního poradenského pracoviště s ostatními zaměstnanci školy
- podchytávat skryté projevy RCH

Zákonní zástupci - podněcovat je k lepší komunikaci se školou

- účast na třídních schůzkách
- možnost konzultací a návštěvy školy kdykoliv
- možnost navštívit školu při školních akcích
- spolupráce: zákonní zástupci + škola + další instituce

9. Koncepce školy pro oblast prevence

Při ustavování PPS škola vycházela z platné legislativy.

Cílem školy je i nadále primární prevence a posilování odolnosti dětí a mládeže vůči rizikovým projevům chování. K tomu je zapotřebí soustavně a dlouhodobě zapojovat všechny pedagogické pracovníky i ostatní zaměstnance školy.

Za základ považujeme informovanost žáků v hodinách jednotlivých výchovně vzdělávacích předmětů, vycházejících z jednotlivých oblastí učiva zpracovaných do tematických plánů. Důraz je kladen na práci všech třídních učitelů, kteří mohou výraznou měrou ovlivňovat své žáky, jejich postoj, chování ke školnímu majetku, toleranci, spolupráci a vzájemné úctě, to vše na neformální bázi při komunikaci se žáky.

Jsme si vědomi, že významnými pomocníky v plnění našich cílů jsou samotní žáci. Snažíme se vést žáky ke zdravému životnímu stylu a vhodnému využívání volného času.

Za priority v oblasti prevence považuje naše škola: záškoláctví, skryté záškoláctví, nevhodné chování a jednání, vandalismus a jakékoliv projevy rizikového chování, jak ve škole, tak i mimo ni.

Těchto cílů dosahujeme:

- důsledným dbáním na dodržování pravidel daných Školním řádem
- užší spoluprací se zákonnými zástupci
- spoluprací se sociálním odborem MěÚ ve Štětí
- spoluprací s OSPOD Litoměřice - kurátoři

- spoluprací s SPC a PPP
- spoluprací s ošetřujícími lékaři žáků, jsou-li k spolupráci přístupní
- prevencí rizikového chování
- opakovaným poukazováním na skryté nebezpečí, které s sebou rizikové chování přináší
- udržováním a upevňováním přátelských vztahů mezi žáky, a to bez projevů rasismu a xenofobie
- zamezováním, popřípadě řešením šikany
- prací s problematickými jedinci, skupinami žáků či celými třídními kolektivy
- různorodými metodami práce: výklad (informace), samostatná práce (slohové práce na určené téma, projekty, referáty, informace z tisku, z www.stránek apod.), besedy, diskuse, sociální hry, hraní rolí, obhajoba určitého názoru, trénování způsobů komunikace, párová a skupinová práce ve třídě, projektové vyučování

Cílem PPS na naší škole je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a k rozvoji osobnosti, k získávání dovedností a návyků v oblasti komunikace, sebehodnocení a oprávněné sebekritiky, tolerance, důvěry, vzájemné úcty a sebeúcty, vytváření bezpečného prostředí dobrých vztahů se zákonnými zástupci. Snažíme se formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se a dělat taková rozhodnutí, kterými si bude vážit zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti.

Obsah našeho preventivního programu preventivně působí proti jakémukoliv rizikovému chování, a to jak vytvářením pozitivní atmosféry ve škole, tak funkční spoluprací všech zaměstnanců školy a jejich dobrým osobním příkladem. V případě řešení rizikového chování je postupováno profesionálně a důsledně.

Má-li být preventivní program úspěšný, musí do něj být zapojeni nejen všichni zaměstnanci školy, ale i zákonní zástupci. Jeho úspěšnost je podmíněna tím, že je uskutečňován systematicky a dlouhodobě, a to za podpory vedení školy. Vycházejíc z dosavadních zkušeností, lze konstatovat, že realizace programu se musí opírat o spolupráci s řadou institucí a odborníků - SPC, PPP, sociální odbor MěÚ, OSPOD Litoměřice (kurátoři), v neposlední řadě také s Policií ČR, Městskou policií, okresním metodikem prevence, lékaři, neziskovými organizacemi (Romano jasnica, Naděje) apod.

Filozofie programu vychází z přesvědčení, že k rizikovým projevům chování tíhnou jednak děti s určitým způsobem deformovaného rodinného prostředí, jednak děti s neadekvátní volnočasovou aktivitou. Z uvedeného vyplývá, že jedním z dlouhodobých úkolů, zejména třídních učitelů, je sledovat, v jaké rodinné atmosféře dítě vyrůstá a dále směřovat žáky k adekvátně prožitému volnému času – informace o nabídce zájmových kroužků (škola, DDM, ZUŠ apod.)

Základní kroky k realizaci uvedených cílů:

- na setkáních se zákonnými zástupci, například na třídních schůzkách, nabízet spolupráci při řešení všech problémů, které se týkají rizikového chování,
- zapůjčovat zájemcům z řad žáků i zákonných zástupců veškerý vhodný materiál a informace, možnost využít konzultační setkání se ŠMP (žáci i zákonní zástupci),
- zájemci z řad vyučujících mají možnost, dle nabídky, zvyšovat svou kvalifikaci a seznamovat se s novými poznatky v oblasti prevence,
- využívání projektových dnů k prevenci v daných oblastech,

- nabízet žákům možnost svěřit se se svými problémy přímo osobě, ke které mají ve škole důvěru anebo prostřednictvím schránky důvěry
- technika Otevřených dveří – dveře do ředitelny jsou stále otevřeny (neprobíhá-li jednání či vedení není přítomno). Žáci a pracovníci školy mají možnost kdykoli přijít a komunikovat. Velmi osvědčené a všem vyhovující.

Výše uvedené kroky jsou součástí běžného života školy. Pravdou však zůstává, že škola má v rámci vzdělávacího působení na žáky ještě další účinný prostředek – zařazování aktuálních témat přímo ve vyučovací hodině. Pro tyto účely se nabízí výuka občanské výchovy, výchovy ke zdraví, přírodopisu, chemie nebo výtvarné výchovy i jiných předmětů, a to i v rámci mezipředmětových vztahů. V zásadě lze konstatovat, že již na prvním stupni, jsou děti, přiměřeně svým možnostem chápání, informovány např. o skutečnosti, že léky nejen lidem pomáhají, ale mohou být také za určitých okolností zdraví škodlivé. Že škodlivost alkoholu, tabákových výrobků a jiných návykových látek, byla spolehlivě prokázána. Na druhé straně jsou žáci seznamováni s tím, jak si lze utužovat zdraví, jak se chránit v různých situacích, jak pečovat o své tělo, jaké zásady zdravého životního stylu je doporučeno respektovat atd.

10. Konkrétní cíle v podobě znalostních kompetencí žáků

I. stupeň - zaměření na mladší školní věk - Správný životní styl:

- navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě
- osvojování a upevňování základních návyků – hygiena, životospráva
- základy etické a právní výchovy
- zaměření pozornosti na včasné odhalování specifických poruch učení nebo i jiných postižení, všestranný rozvoj osobnosti žáka
- soustředěnost na včasné diagnostikování sociálně patologických problémů ve třídních kolektivech (šikana)
- důraz na spolupráci s rodiči
- nabídka volno-časových aktivit
- návštěvy filmových a divadelních představení, koncertů, besed apod.
- účast v soutěžích výtvarných, sportovních

1. – 2. ročník

- žáci dokáží pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog, zneužíváním léků
- znají jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- znají hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu
- mají vědomosti, jak udržovat zdraví a o zdravém životním stylu

3. – 5. ročník

- žáci mají povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě
- znají činnosti, které jsou vhodné z hlediska zdraví zařadit do denního režimu, osvojují si zdravý životní styl
- znají zdravotní a sociální rizika návykových látek a argumenty ve prospěch zdraví
- vědí o zákonech omezujících kouření, používání alkoholu a zákonech týkajících se užívání a šíření drog
- mají povědomí o službách poskytujících poradenskou pomoc
- umějí pojmenovat základní mezilidské vztahy
- umějí rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti
- vědí, na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozuje jejich práva
- mají povědomí o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých (šikana, násilí, zastrasování aj.), je protiprávní
- znají základní způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky

II. stupeň - zaměření na starší školní věk - Prevence = základ předcházení problémům:

- výchova k odpovědnosti za zdraví své i ostatních, vytváření eticky hodnotných postojů a způsobů chování
- akce zaměřené na zvyšování právního povědomí (využití nabídek různých druhů spolupráce s Policií ČR a městskou policií)
- zaměření pozornosti na projekty prevence drogových závislostí, konzumace alkoholu, vandalismu, rasismu, násilí, šikany, komerčního sexuálního zneužívání apod.
- dovednost volby správné životosprávy - poruchy příjmu potravy – mentální anorexie a bulimie
- zdraví sexuální život: sexuální výchova a prevence AIDS
- práce s národnostními menšinami směřující k potlačení rasismu a xenofobie
- zvyšování příznivého klimatu ve třídních kolektivech formou organizování výletů, exkurzí atd.
- organizování akcí směřujících k oživení klimatu ve škole a zábavnou formou zpříjemnění školního prostředí (projektové dny, sportovní akce, ...)
- nabídka volno-časových aktivit
- účast ve výtvarných, sportovních a jiných soutěžích
- možnost využití nástěnky výchovné poradkyně na chodbě školy s tematikou prevence rizikových projevů chování a aktuální informace, školní knihovny a odborné literatury, kontaktní adresy a telefonní čísla pro děti v nouzi

6. – 9. ročník

- žáci znají význam harmonických mezilidských vztahů pro zdravý životní styl a zdraví
- respektují odlišné názory, zájmy, odlišné způsoby chování a myšlení, jsou tolerantní k menšinám
- znají a uplatňují vhodné způsoby řešení neshod se spolužáky, spory řeší nenásilným způsobem
- znají vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- umějí spolupracovat ve skupině a přebírat zodpovědnost za společné úkoly
- znají významné dokumenty upravující lidská práva a sociálně právní ochranu dětí
- znají činnost důležitých orgánů právní ochrany občanů
- uvědomují si podstatu protiprávního jednání a právní odpovědnost za případné protiprávní činy
- umějí chápat zdraví ve smyslu holistickém, ve složce fyzické, duchovní a sociální
- umějí zhodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky
- umějí vysvětlit své konkrétní postoje a chování z pohledu zdraví
- znají pozitivní vliv aktivního pohybu, relaxace, duševní hygieny
- vědí, že zneužívání dítěte je trestné
- umějí diskutovat o rizicích užívání drog, orientují se v trestně právní problematice NL
- vědí, kde hledat odbornou pomoc, v případě potřeby ji dovedou využít
- bezpečně zvládají účelné modely chování v krizových situacích (šikanování, týrání, sexuální zneužívání aj.) a správně se rozhodují v situacích vlastního nebo cizího ohrožení
- mají povědomí, jak komunikovat se specializovanými službami (linky důvěry, krizová centra)
- odmítají projevy brutality a násilí zprostředkované médii a umějí o nich diskutovat

11. Koordinace preventivních aktivit ve škole

Seznámení žáků s činností ŠMP a možnostmi pomoci. PPŠ je prováděn přímo ve výuce či při individuální činnosti ŠMP se žáky. Informace jsou předávány vyučujícími a ŠMP, prostřednictvím nástěnky a webových stránek školy a osobními konzultacemi.

Za koordinaci preventivních aktivit na škole odpovídá ŠMP jmenovaný ředitelem školy. V rámci své činnosti připravuje s preventivním týmem Preventivní program školy a jeho realizaci na škole. O programu jsou informováni všichni učitelé, rodiče (při třídních schůzkách, www. stránky školy), žáci a prostřednictvím webových stránek školy i široká veřejnost.

Školní metodik prevence vykonává na škole i funkci výchovného poradce, spolupracuje s třídními učiteli, ostatními pedagogy, provozními zaměstnanci a s ostatními institucemi.

Úkoly a činnosti učitelů a jiných pedagogických pracovníků:

- posílení úlohy učitelů v oblasti tvorby pozitivního sociálního klimatu, včasná diagnostika a okamžitá intervence při riziku vzniku RCH a kooperace s odborníky při jejich řešení, zejména spolupráce s ředitelkou školy a ŠMP
- vnímání žáků, jejich chování a jednání, rozhovory se žáky (využití např. dozorů – projevit zájem o žáky)
- věnování pozornosti problematickým skupinám žáků nebo jednotlivcům, zaznamenání projevů asociálního chování mezi žáky, soustředit se zejména na problematiku projevů šikany v celém areálu školy
- zaznamenání změn v chování žáků, které by mohlo poukazovat na RCH
- nežádoucí chování a jednání žáků neprodleně řešit, neodkládat
- sledování často se opakující krátkodobé absence žáků, prevence záškoláctví
- řešení záškoláctví žáka i skryté záškoláctví podporované zákonným zástupcem neodkládat
- sebevzdělávání učitelů v oblasti prevence a ve výchově ke zdravému životnímu stylu
- shromažďování a zpřístupňování materiálů pro pedagogický sbor – podělit se o zkušenosti
- nově příchozím vyučujícím nabízení všestranné kolegiální pomoci
- spolupráce s ostatními institucemi
- spolupráce se zákonným zástupcem žáka

Spolupráce se zákonnými zástupci

Zákonní zástupci jsou prostřednictvím třídních učitelů a na webových stránkách školy informováni o realizaci Preventivního programu školy. Problémy je třeba řešit ve vzájemné spolupráci.

Dále jsou zákonní zástupci informováni o situaci svého dítěte ve škole. Při problémech v oblasti rizikového chování jsou zákonným zástupcům podány informace o situaci jejich dítěte. Po vzájemné domluvě, je nastaveno řešení situace a dle potřeby předány informace o dalších možnostech řešení, předány kontakty na odborníky pro případnou další pomoc.

Zákonní zástupci mají možnost využít konzultačních hodin ŠMP, dle svých potřeb.

Řešení přestupků

Dojde-li k porušení ustanovení školního řádu, týkající ho se držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách školy, bude toto klasifikováno jako hrubý přestupek a budou vyvozena patřičná kárná opatření. Bude postupováno podle části XV. školního řádu.

Budou sledovány i další rizikové projevy chování jako projevy šikany, kyberšikana, vandalismus, brutalita, rasismus atd. Při jejich zjištění budou navržena cílená opatření.

V případě hrubého přestupku školního řádu, bude jednáno takto:

- individuální pohovor se žákem
- spolupráce se zákonným zástupcem
- pole závažnosti situace doporučení kontaktu s odborníky
- v případě nezájmu zákonného zástupce, uvědomění sociálního odboru, oddělení péče o dítě
- v případě záškoláctví, skrytého záškoláctví, užívání návykových látek či dealerství oznámení Policii ČR

Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

Oblast školství

- PPP, SPC, DVPP

Oblast zdravotnictví

- pediatrii
- spolupráce při realizaci protidrogové prevence (nabídka zdravotnických institucí)

Oblast sociálních věcí

- MěÚ Litoměřice
- MěÚ Štětí
- MěÚ Mělník
- Probační a mediační služba Litoměřice

MěÚ Štětí

- Školská komise
- Účast na jednáních, dle potřeby a pozvání k účasti

Policie ČR, Městská policie

- Služba kriminální policie - oddělení nezletilých
- dle potřeby využití nabídky ze strany Policie ČR a Městské policie
- dle potřeby podání trestního oznámení (záškoláctví)
- dle potřeby řešení problémového chování žáků

Šikana ve škole

V prevenci proti šikanování a v postupech řešení šikanování postupuje škola podle Programu proti šikanování (viz s. 30). Tento program slouží k vytvoření bezpečného, respektujícího a spolupracujícího prostředí ve škole, zaměřuje se především na prevenci šikanování a ukazuje postupy řešení šikanování. Je určen všem pedagogickým pracovníkům školy, dále pak nepedagogickým pracovníkům, rodičům a žákům školy. Tento program je nedílnou součástí Preventivního programu školy.

Nespecifická a specifická prevence pro žáky ve výuce, která je součástí učebních osnov

Aktivity, které jsou součástí učebního plánu (na základě již zpracovaného Školního vzdělávacího programu) + aktivity které nejsou součástí učebního plánu. Jde o aktivity, které nereagují na aktuální problémy a týkají se všech tříd v daném ročníku: jde o zvyšování sebevědomí žáků, komunikativní dovednosti, konstruktivní řešení problémů, schopnost klást otázky a vyjádřit svůj názor, řešení stresu, učení vzájemné pomoci, schopnost říci si o pomoc a vědomí kam se v jakých záležitostech obrátit, vyrovnání se s neúspěchem, obrana před manipulací, umět odmítnout nebo se někoho zastat. Jde o předávání informací a prožitkové programy zaměřené na dodržování práva, na prevenci závislosti na návykových látkách včetně alkoholických a tabákových výrobků, gamblingu, rasismu, sexuálního a jiného zneužívání, násilí, působení sekt a některých nových náboženských směrů ...).

Specifická prevence pro žáky ve výuce, reagující na individuální situaci ve třídě

- „Sezení se ŠMP či VP“, dotazníková šetření, sociální hry, kooperativní hry, ...

Jednorázové aktivity pro žáky

- přednášky, besedy, exkurze, videoprojekce, projektové dny, spolupráce napříč ročníky
– vzájemná pomoc

Volnočasové aktivity pro žáky

- nabídka zájmových kroužků

12. Evidence a efektivita

Každá akce je zaznamenána do eTK nebo do knih Pohovory se žáky či Návštěvy školy.

Efektivní, v našem typu školy, vychází jednoznačně systém „Otevřených dveří“ a „Sezení se ŠMP či VP“. Dále potom jednání se žáky v ředitelně školy se zápisem do knihy Pohovory se žáky.

Efektivní, co se týče spolupráce se zákonnými zástupci, je vstřícnost a vyslechnutí rodičů hned při první návštěvě školy, nepřekládání návštěvy školy na jiný termín.

13. Program proti šikanování

13.1 Charakteristika šikanování

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou žáků vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání. Nově se může realizovat i prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu. Ta zahrnuje útoky pomocí e-mailů, SMS, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševní i tělesné zdraví oběti.

Šikanování se ve své zárodečné formě vyskytuje prakticky na všech školách. Pocit bezpečí každého jedince a jeho začlenění do třídního kolektivu je základní podmínkou vytváření produktivního prostředí a dobrého sociálního klimatu třídy a školy. Všechny školy a školská zařízení mají povinnost předcházet všem náznakům násilí a šikanování. Šikanování v jakékoli formě a podobě nesmí být pracovníky školy přehlíženo a akceptováno. Samotní pedagogičtí pracovníci nesmí svým jednáním s některými žáky a chováním vůči nim podněcovat zhoršování vztahů směřující k šikanování těchto žáků jejich spolužáky.

13.2 Projevy šikanování

Šikanování má ve svých projevech velice různou podobu. Mezi základní formy šikany patří:

Verbální šikana, přímá a nepřímá

- jde o psychickou šikanu. Slovní urážení, ponižování a vysmívání, součástí je i kyberšikana, která se děje pomocí ICT technologií.

Fyzická šikana, přímá a nepřímá

- jde o fyzické napadání: pošťuchování, strkání, záměrné působení bolesti. Patří sem i krádeže a ničení majetku oběti.

Smíšená šikana

- kombinace verbální a fyzické šikany, kdy jde především o násilné, manipulativní příkazy.

13.3 Odpovědnost školy

Škola či školské zařízení má jednoznačnou odpovědnost za děti a žáky. V souladu s ustanovením § 29 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, jsou školy a školská zařízení povinny zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování (sociálně patologických jevů). Z tohoto důvodu musí pedagogický pracovník šikanování mezi žáky předcházet, jeho projevy neprodleně řešit a každé jeho oběti poskytnout okamžitou pomoc.

14. Prevence vzniku problémových situací u žáků s poruchami autistického spektra (PAS)

Pedagogové školy znají specifika v chování žáka s PAS a umí adekvátně na žáka působit v rámci fungování třídy a školy (např. při výběru konkrétní třídy žáka; zavedení vizualizačních prvků pro zlepšení orientace ve škole). Na základě doporučení ŠPZ a dohody se zákonnými zástupci žáka jsou identifikovány oblasti či projevy v chování, které mohou v kontextu školy působit jako nestandardní, nežádoucí či problémové.

Při výchovných postupech u žáků s PAS je důležité si uvědomit, že jejich chování může plnit různé funkce, které pro nás mohou být vodítkem v dalším postupu. Zároveň je třeba mít na paměti, že součástí PAS není automaticky autoagresivní či agresivní chování.

Je pro nás tedy důležité sledovat, v jakých situacích se chování objevuje, co může být jeho příčinou (sledujeme tedy, co chování předcházelo). Můžeme sem zařadit např.:

- **Chování jako forma vyjádření emocí** – vzhledem k tomu, že mají žáci s PAS potíže s vyjadřováním emocí, mohou v rámci chování vykazovat specifika, která se objevují ve zvýšené míře ve chvílích stresu, emocionálního vypětí, nenadálých změn (např. poskakování; mávání rukama; kývání se; vykřikování, ale např. i autoagresivní chování či útok na spolužáka).
- **Chování jako projev nepochopení situací** – v situacích, kdy žák např. nerozumí co se kolem něj děje, nerozumí tomu, co bude následovat, projeví se to v jeho chování.
- **Chování jako forma komunikace** – obtíže žáků v sociální interakci a komunikaci mohou vést k tomu, že využijí pro kontakt se spolužákem takovou formu chování, u níž mají ověřeno, že vyvolá reakci ze strany druhého, i když často neodpovídá sociálnímu kontextu a může být pro druhého nepříjemná (např. objímání; nerespektování osobní zóny druhého; držení druhého).
- **Chování jako prostředek dosažení cíle** – ač zde vlastně hovoříme o základní funkci volního chování, u žáků s PAS se setkáváme s tím, že cíl neumí dobře sdělit a cesty, které volí k dosažení cíle, neodpovídají běžným postupům, tudíž jsou pro okolí obtížně pochopitelné (např. žák s PAS jedná bez ohledu na ostatní; není schopen odložit naplnění svých potřeb).
- **Chování jako následek přetížení v oblasti smyslového vnímání či obtíží se smyslovou integrací** – vzhledem k výše uvedeným specifickým problémům ve smyslovém vnímání se může objevit svou intenzitou neadekvátní či neočekávaná reakce na smyslový podnět.
- **Chování jako následek polaritních přesvědčení (černobílé myšlení)** – deficity exekutivních funkcí a odlišné vnímání sociálních situací (vlivem narušení procesu socializace) mohou vést k chování nepřiměřenému věku a situaci, kdy žák nedokáže zvládnout neúspěch nebo není schopen přijmout řešení situace, které není zcela podle pravidel (např. společenského chování nebo i školního řádu).

Pedagogové znají, jaké projevy v chování jsou pro konkrétního žáka s PAS charakteristické, které projevy v chování budou v rámci školy tolerovány (typicky např. stereotypie v chování nezbytná pro základní pocit bezpečí žáka, např. nošení oblíbeného předmětu do školy; možnost odpočinku mimo třídu; umožnění objetí učitele v rámci rituálu vítání a loučení), a ve kterých případech se jedná o chování v prostředí školy problémové (např. vykřikování vulgarismů; házení předměty; nedodržování osobní zóny při sociálním kontaktu). U takového chování pedagogové znají intervenční postup, jak s daným chováním u konkrétního žáka pracovat. Mezi jasně dané

konkrétní strategie patří např. ignorování; posilování žádoucího chování; způsob komunikování při zpětné vazbě, které vycházející z doporučení ŠPZ, zkušeností zákonných zástupců žáka, třídního učitele či dalších pedagogických pracovníků (např. asistenta pedagoga).

Výše uvedené skutečnosti jsou zohledněny v rámci individuálního vzdělávacího plánu nebo individuálního výchovného plánu

14.1 Komplexní týmový přístup v rámci školy

- SPC (PPP) v závěrech vyšetření žáka, v části „Závěry vyšetření žáka podstatné pro vzdělávání a pobyt ve škole“ popíše podrobně specifika práce s žákem tak, aby bylo zřejmé, co je třeba ve vzdělávání žáka zohlednit, jak se má upravit organizace vzdělávání a metody práce se žákem.
- Ředitelem školy pověřený pedagogický pracovník (nejvhodněji pedagogický pracovník školního poradenského pracoviště) zodpovídá za spolupráci se školským poradenským zařízením, v jehož péči je daný žák s PAS.
- Pověřený pedagogický pracovník (ve spolupráci s příslušným ŠPZ) seznámí pedagogické i nepedagogické pracovníky školy, kteří budou se žákem v kontaktu (např. při výuce; v družině; při odborném výcviku; v tělocvičně; ve školní jídelně), s obecnými specifiky žáka s PAS, se specifiky v chování a komunikaci, dále se zásadními a podstatnými informacemi o individuálních zvláštích a potřebách daného žáka.
- Pověřený pedagogický pracovník zajistí ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm a pracovníkem školského poradenského zařízení, který se problematikou PAS zabývá, besedy a osvětu pro pedagogy i žáky školy a jejich zákonné zástupce takovou formou, která je seznámí se specifiky žáků s PAS v celé šíři, pokud je to možné, včetně pohledu odborníků, jako jsou psycholog, psychiatr, neurolog apod.
- Pověřený pedagogický pracovník úzce spolupracuje s třídním učitelem žáka, asistentem pedagoga a školním metodikem prevence, organizuje ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm (případně ŠPZ) kazuistické semináře pro sdílení dobré i špatné praxe v oblasti prevence a předcházení vzniku nežádoucího chování žáků s PAS nebo v oblasti řešení akutních krizových situací.
- Pro pedagogický tým podílející se na vzdělávání žáka s PAS je vhodné zajistit také pravidelnou metodickou podporu formou supervize, vedení bálintovských skupin nebo mentoringu odborníkem z praxe. Škola případně zajistí možnost spolupráce s odborným pracovištěm v souvislosti s dlouhodobým nácvikem zvládání krizových situací souvisejících s projevy nežádoucího chování u žáků (např. sebepoškození; agresivita; nespoupráve; šikana).
- Třídní učitel úzce spolupracuje se zákonnými zástupci žáka a pravidelně je kontaktuje ve snaze zajištění optimální podpory pro vzdělávání žáka. Neprodleně informuje zákonné zástupce žáka a pověřeného pracovníka školy o změnách v chování, změnách aktuálního zdravotního stavu, projevech problémového chování žáka, o plánovaných nebo náhlých změnách ve školním prostředí oproti nastavenému standardu (např. personální změny v případě onemocnění pedagogického pracovníka; akutní nebo plánovaná rekonstrukce opravy v areálu školy). O těchto záležitostech může zákonné zástupce po dohodě s třídním učitelem či v součinnosti s ním informovat i asistent pedagoga, který by měl znát své kompetence v dané oblasti.

- Pedagogický pracovník při práci s třídním kolektivem vždy zohledňuje věk, schopnosti žáků a sociálně psychologické jevy, které se u žáků ve třídě vyskytují. Způsobem přiměřeným věku a schopnostem jednotlivých žáků formou nejrůznějších metod rozvíjí schopnost diskutovat, pracovat v týmu a respektovat ostatní, uvědomovat si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty a snášenlivosti.
- Třídní učitel v případě potřeby a po dohodě se zákonným zástupcem spolupracuje s lékařskými specialisty, v jejichž péči je žák s PAS veden – především praktickým lékařem pro děti a dorost, dětským psychiatrem, případně dětským klinickým psychologem.

15. Krizový plán školy

Učitelé poskytují první pomoc při úrazu žáků, úrazy zapisují do Knihy úrazů.

Umístění lékárníček: sborovna, školní kuchyňka, školní dílna

Krizový plán můžeme rozdělit na dvě části:

1. Situace, které škola zvládne řešit vlastními silami. Do této skupiny patří postupy pro počáteční stadia šikanování, projevy žáků s poruchami autistického spektra (PAS).

V rámci školy se na řešení problémových situací podílí:

- **Tým prevence:**

Mgr. Hana Moravcová, ředitelka školy
 Mgr. Simona Schmidtová, zástupce ředitelky školy, ŠMP, VP
 Mgr. Eva Pěkná, školní koordinátor ŠVP, pedagog 2. stupně ZŠ
 Mgr. Jitka Popriková, pedagog 2. stupně ZŠ
 Mgr. Michaela Nešněrová, pedagog 2. stupně ZŠ speciální

- **třídní učitel řešeného žáka**

2. Situace, kdy není v silách školy situaci řešit či vyřešit a potřebuje pomoc zvenku. V této fázi je nezbytná její součinnost se specializovanými institucemi, Zdravotní záchrannou službou a Policií. Sem patří řešení případů pokročilé a nestandardní šikany, nestandardní agresivní chování žáka s PAS.

Škola, při řešení problémových situací, podle potřeby, spolupracuje:

Policie ČR
tel.: 158

Městská policie
tel.: 156

Rychlá zdravotnická pomoc
tel.: 155

Integrovaný záchranný systém
tel.: 112

SPC Litoměřice
tel.: 416 734 011
Šaldova 6,
412 01 Litoměřice
www.zssaldova.cz

PPP Litoměřice
tel.: 416 733 015
Palachova 710/18
412 01 Litoměřice
www.pppuk.cz/poradny/litomerice

Krajská koordinátorka pro péči o děti s poruchami autistického spektra

Mgr. Vanda Korandová (Ústecký kraj)

417 537 428

Trnovanská 1331

415 01 Teplice

vanda.korandova@spcteplice.cz

Zákonní zástupci nezletilých žáků jsou povinni zajistit, aby žák docházel řádně do školy nebo školského zařízení; na vyzvání ředitele školy nebo školského zařízení se osobně zúčastnit projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání dítěte nebo žáka; informovat školu a školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání; dokládat důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem; oznamovat škole a školskému zařízení údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka, a změny v těchto údajích.

Povinností pedagogického pracovníka je vykonávat pedagogickou činnost v souladu se zásadami a cíli vzdělávání; chránit a respektovat práva žáka; chránit bezpečí a zdraví žáka a předcházet všem formám rizikového chování ve školách a školských zařízeních; svým přístupem k výchově a vzdělávání vytvářet pozitivní a bezpečné klima ve školním prostředí a podporovat jeho rozvoj; zachovávat mlčenlivost a chránit před zneužitím osobní údaje, informace o zdravotním stavu žáků a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení a školního poradenského pracoviště, s nimiž přišel do styku; poskytovat žáku nebo zákonnému zástupci nezletilého žáka informace spojené s výchovou a vzděláváním.

Školy a školská zařízení jsou povinny při vzdělávání a s ním souvisejících činnostech dodržovat bezpečnost a ochranu zdraví ve školách a školských zařízeních. Dodržovat obecně platná pravidla dodržování bezpečnosti při výuce, o přestávkách, při pohybu v prostorách školy i mimo ni.

Krizový plán přímo na konkrétního žáka vytváříme u žáků, u nichž existuje důvodný předpoklad, že mohou vzniknout situace ohrožující zdraví či život žáka/žáků, např. opakované agresivní či autoagresivní afektivní stavy. Měl by obsahovat postupy, které přesně řeší individuální krizové situace, jež mohou nastat. Postupy by měly být jasné a závazné pro každého pracovníka školy a určující konkrétní kompetence a odpovědnost jednotlivých zaměstnanců. Krizový plán by měl obsahovat popis konkrétních kroků při vzniku situací, ve kterých by mohlo dojít k ohrožení zdraví či života žáka/žáků, vymezení kompetencí a odpovědnosti jednotlivých zaměstnanců, včetně přesného stanovení podmínek, kdy a za jakých okolností škola žádá o pomoc jiné odborníky, např. Zdravotnickou záchrannou službu, Policii.

15.1 Postupy řešení šikanování

Odhalení šikany bývá obtížné. Významnou roli při jejím zjišťování hraje strach, a to nejen strach obětí, ale i pachatelů a dalších účastníků toho procesu. Strach vytváří obvykle prostředí „solidarity“ agresorů i postižených. Dále šikana probíhá velice skrytě a zpočátku nenápadně.

Může se jednat o šikanu mezi:

žák nebo skupina žáků $\implies$ směrem na žáka, skupinu žáků či dokonce pedagoga či pedagogy.

Při řešení šikany se standardní formou (vysmívání se, urážky, fyzické napadení apod.) bude škola postupovat takto:

- rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili. Jednání bude přítomna osoba, která šikanu zpozorovala či jí byla nahlášena, ředitelka školy, ŠMP, třídní učitel,
- rozhovor s obětí. Jednání bude přítomna osoba, která šikanu zpozorovala či jí byla nahlášena, ředitelka školy, ŠMP, třídní učitel,
- nalezení vhodných svědků. Individuální či konfrontační rozhovory se svědky, nikoli však konfrontace obětí a agresorů,
- zajištění ochrany oběti a zabránění pokračování útoků na její osobu,
- rozhovor s agresorem či agresory a případně konfrontace mezi nimi,

Při řešení šikany s neobvyklou formou (např. náhlé skupinové násilí vůči oběti) bude škola postupovat takto:

- překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti,
- domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování,
- zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi, jejich izolace,
- pokračující pomoc a podpora oběti,
- vedení školy bude kontaktovat Policii ČR.

V rámci první pomoci je nutné při pokročilých, brutálních a kriminálních šikanách spolupracovat s dalšími institucemi a orgány, a to zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou, střediskem výchovné péče, orgánem sociálně právní ochrany dítěte, Policií ČR.

Výchovná opatření

Škola bude dále pracovat s agresorem. V případě potřeby mu zprostředkuje péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče apod.

Potrestání agresora bude probíhat dle výchovných opatření podle závažnosti jeho činů:

- Napomenutí třídního učitele
- Důtka třídního učitele
- Důtka ředitele školy
- Snížení známky z chování

Pro nápravu situace ve skupině je potřeba pracovat s celým třídním kolektivem. Možno využít vřazení žáka do jiné třídy, docházelo-li k šikaně v kmenové třídě. Je nezbytné vypořádat se i s traumaty těch, kteří přihlíželi, ale nezasáhli.

V mimořádných případech přistoupí škola k dalším opatřením:

- Ředitelka školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, případně doporučí dobrovolný diagnostický pobyt žáka v místně příslušném diagnostickém ústavu.
- Ředitelka školy podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu.

Spolupráce se zákonnými zástupci

Pokud zákonní zástupci informují školu o podezření na šikanování, je za odborné vyšetření záležitosti zodpovědná ředitelka školy. Při nápravě šikanování je potřebná spolupráce ředitelky školy a zástupkyně školy (zároveň ŠMP a VP) a dalších pedagogických pracovníků. Dále spolupráce jak s rodinou oběti, tak i s rodinou agresora. Při jednání se zákonnými zástupci dbají pedagogičtí pracovníci na taktní přístup a zejména na zachování důvěrnosti informací.

Spolupráce se specializovanými institucemi

Při předcházení případům šikany a při jejich řešení je důležitá spolupráce ředitelky školy a zástupkyně školy (zároveň ŠMP a VP) a dalších pedagogických pracovníků s dalšími institucemi a orgány.

Škola spolupracuje:

- **v resortu školství:** s SPC a PPP, středisky výchovné péče,
- **v resortu zdravotnictví:** s pediatrií a odbornými lékaři, dětskými psychology, psychiatry a zařízeními, která poskytují odbornou poradenskou a terapeutickou péči, včetně individuální a rodinné terapie,
- **v resortu sociální péče:** s oddělením péče o rodinu a děti, s oddělením sociální prevence (možnost vstupovat do každého šetření, jednat s dalšími zainteresovanými stranami, s rodinou),
- **s Policií ČR:**
Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu (provinění), ředitelka školy oznámí tuto skutečnost Policii ČR. Ředitelka školy oznámí orgánu sociálně právní ochrany dítěte skutečnosti, které ohrožují bezpečí a zdraví žáka. Pokud žák spáchá trestný čin (provinění), popř. opakovaně páchá přestupky, ředitelka školy zahájí spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dítěte bez zbytečného odkladu.

15.1.1 Příklady nepřímých a přímých znaků šikanování

1. Nepřímé (varovné) znaky šikanování mohou být např.:

- žák je o přestávkách často osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády
- při týmových sportech bývá jedinec volen do mužstva mezi posledními
- o přestávkách vyhledává blízkost učitelů
- má-li žák promluvit před třídou, je nejistý a ustrašený
- žák působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči, stává se uzavřeným
- jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje
- jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené
- žák má během výuky zašpiněný nebo poškozený oděv, který byl ráno čistý
- stále postrádá nějaké své věci
- odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy
- mění svoji pravidelnou cestu do školy a ze školy
- začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole
- dopouští se záškoláctví

- náhlé pozdní příchody do školy
- zdržování se ve škole po ukončení výuky
- odřeniny, modřiny, škrábance nebo řezné rány, které nedovede žák uspokojivě vysvětlit

Zejména je třeba věnovat pozornost žákům nově zařazeným do třídy, neboť přizpůsobovací konflikty nejsou vzácností!

2. Přímé znaky šikanování mohou být např.:

- posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet (rozhodujícím kritériem je, do jaké míry je daný žák konkrétní přezdívkou nebo „legrací“ zranitelný)
- kritika žáka, výtky na jeho adresu, zejména pronášené nepřátelským až nenávistným nebo pohrdavým tónem
- nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil
- příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem (především skutečnost, že se jim žák podřizuje)
- nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů či k spoluúčasti na nich
- strkání, šťouchání, rány, kopání, které třeba nejsou zvlášť silné (oběť je neoplácí)
- rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout

3. Zákonné zástupce žáků se doporučuje upozornit zejména na to, aby si všímali těchto možných příznaků šikanování:

- za dítětem nepřicházejí domů spolužáci nebo jiní kamarádi
- nebo naopak za ním nově dochází žák a dítěti to není příjemné
- dítě nemá kamaráda, s nímž by trávil volný čas, s nímž by si telefonovalo apod.
- dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem
- nechutí jít ráno do školy (zvláště když dříve mělo dítě školu rádo, dítě odkládá odchod z domova, případně je na něm možno při bedlivější pozornosti pozorovat strach)
- ztráta chuti k jídlu
- dítě nechodí do školy a ze školy nejkratší cestou, případně střídá různé cesty, prosí o doprovod či odvoz autem
- dítě chodí domů ze školy hladové (agresoři mu berou svačinu nebo peníze na svačinu),
- usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze snu (např. „Nechte mě!“)
- dítě ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně, zhoršený prospěch
- dítě bývá doma smutné či apatické nebo se objeví výkyvy nálad, zmínky o možné sebevraždě, odmítá se svěřit s tím, co ho trápí
- dítě žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody (opakovaně říká, že je ztratilo)
- případně doma krade peníze
- dítě nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí
- je neobvykle a nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem
- možná projevuje i zlobu vůči rodičům
- dítě si stěžuje na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma. Své zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat (manipulace s teploměrem apod.)
- dítě se vyhýbá docházce do školy
- dítě se zdržuje doma víc, než mělo ve zvyku

15.1.2 Příklady šikanování z výpovědí obětí počátečního stadia šikanování

Doslovný přepis:

- nadávaj mi a rejpaš do mne
- dělaj mi naschvály
- maj na mne poznámky když přijdu po nemoci
- když se učitel rozhoduje koho vyzkoušet tak mu poraděj mne
- když nejsem ve škole říkaj učitelům, co není pravda
- když něco provedou, snaží se to svalit na mne
- když se učitel zeptá jestli někdo má tahák, hned se všichni ozvou, že mám já
- vo hodině, když píssemka, tak ničeho nic se ozve abych neopisoval
- všichni maj strašnou radost když dostanu špatnou známku
- když jsem služba, tak všichni udělaj ve třídě nepořádek
- nepouští mne mezi sebe když si povídají
- když si řeknu o sešit tak řeknou, že ho nemají dopsanej a pak ho pučej někomu jinýmu
- ve frontě na oběd mne předbíhají
- když je ve třídě smrad tak hned řeknou že jsem si prd
- povyšujou se nade mne
- nic mi nepučej
- když něco udělám, hned to všem řeknou
- plivnou mi na židli a na všechny ostatní, abych si nemohl najít jinou
- na výtvarce mi vezmou štětec a nic mi neřeknou a maj z toho strašnou srandu když ho hledám
- když v matice někdo počítá na tabuli, tak mu raděj a řeknou mu i výsledky. Ale mně ne. Když už mi poraděj, tak špatně
- někdy mi tašku zamknou do skříně a říkaj že od ní nemaj klíč

15.2 Postupy řešení problémového chování žáka s PAS, s psychiatrickým onemocněním

V prostředí školy se snažíme předcházet vzniku problémového chování a krizových situací u žáků s PAS. Vhodné postupy práce s žákem v rámci vzdělávání i v rámci mimoškolních aktivit (v rámci školy) jsou popsány v individuálním vzdělávacím plánu. Informace o vhodných postupech práce se žákem s PAS jsou uvedeny v doporučení ŠPZ. Krizové situace u žáků s PAS jsou obvykle důsledkem podcenění některých specifík v jejich chování, např. neporozumění právě probíhající situaci, pocit nepochopení nebo naopak potřeba zvýšené pozornosti.

Po proběhlé krizové situaci u žáka s PAS je vhodné vysvětlit spolužákům, co bylo příčinou reakce, jak můžeme těmto reakcím předcházet a dále jak se můžeme v podobných situacích zachovat. Vždy je potřeba vycházet z aktuální situace.

Jako nejzávažnější hodnotíme situace, kdy by mohlo dojít k ohrožení zdraví či života samotného žáka s PAS nebo jeho spolužáků, pedagogických i nepedagogických pracovníků školy. V takovém případě je nezbytné dodržet následující postup:

15.2.1 V případě agresivního chování žáka

- např. brachiální agrese; kousání; kopání; házení předmětů, hraček či ničení vybavení třídy:
- snažíme se zajistit bezpečí ostatním žákům (zajistíme odchod žáka s PAS × ostatních žáků ze třídy), na žáka v akutním afektivním stavu hovoříme klidným hlasem (v případě, že žák reaguje negativně, nekomunikujeme s ním), popisujeme situaci, snažíme se ho uklidnit, odstraníme z žákova dosahu nebezpečné předměty (např. židle, nůžky);
- přivoláme pomoc alespoň jednoho dalšího dospělého (prostřednictvím mobilního telefonu, s pomocí žáků, případně dalších dospělých osob);
- stále se snažíme žáka verbálně uklidnit, pomalu se k němu přibližujeme, ale pouze do bezpečné vzdálenosti. Je také vhodné udržet mezi žákem a námi ochrannou bariéru (např. školní lavice);
- pokud žák na uklidňování reaguje, můžeme se k němu dále přibližovat, přičemž stále hovoříme klidným hlasem a uklidňujeme ho (vždy je třeba vzít v úvahu fyzickou sílu žáka, která se v situaci afektu násobí);
- snažíme se, aby se žák posadil např. na zem, na židli, na koberec a pokračujeme v jeho zklidňování;
- pokud afekt stále trvá, udržujeme bezpečný odstup; hlídáme, aby si žák neublížil; zajišťujeme prostor (např. u oken), verbálně ho uklidňujeme a čekáme na pomoc dalšího dospělého;
- kontaktujeme zákonné zástupce žáka, v případě potřeby Zdravotnickou záchrannou službu, při agresi vůči druhým osobám i Policii ČR (ve zvlášť závažných případech).

Příklad:

PLÁN A – ODVEDENÍ ŽÁKA:

- vyučující zajistí bezpečnost žáků ve třídě a podle předem nastavených pravidel v Krizovém plánu požádá o spolupráci další pedagogické pracovníky tak, aby bylo možné převést žáka v akutní krizi do klidného a bezpečného prostředí,
- vyučující vyčká momentu uklidnění žáka. Následně uplatňuje prvky motivace ke znovunavrácení žáka do učebního procesu, případně při přetrvávajícím afektu je informován zákonný zástupce žáka nebo je zavolána Zdravotnická záchranná služba.

PLÁN B – ODVEDENÍ TŘÍDY:

- v případě, že chování žáka s PAS je natolik ohrožující, že není možné jeho převedení do jiného prostoru školy, vyučující opět zajistí spolupráci s určenými pedagogickými pracovníky školy dle pravidel nastavených v Krizovém plánu a zajistí bezpečné přesunutí žáků třídy do náhradních prostor,
- pokračuje snaha o zklidnění žáka, pokud se zklidnění žáka nedaří, je třeba upozornit zákonného zástupce, případně požádat o odbornou pomoc (Zdravotnická záchranná služba).

15.2.2 V případě autoagresivního chování žáka

- např. kousání se; bouchání se do hlavy; bití hlavou o stěnu či o zem; vytrhávání si vlasů:
- snažíme se zajistit bezpečí ostatním žákům (zajistíme odchod žáků ze třídy). Na žáka v akutním afektivním stavu hovoříme klidným hlasem, snažíme se ho uklidnit;
- přivoláme pomoc alespoň jednoho dalšího dospělého (prostřednictvím mobilního telefonu, s pomocí žáků, případně dalších dospělých osob);
- stále se snažíme žáka verbálně uklidnit, pomalu se přibližujeme k žákovi (do bezpečné vzdálenosti), snažíme se autoagresivní chování zastavit (vždy je třeba nutné vzít v úvahu fyzickou sílu žáka, která se v situaci afektu násobí), např. vzít žáka za ruce, navázat oční kontakt, nabídnout alternativu (změnu situace);
- v případě velké fyzické síly čekáme na pomoc dalšího dospělého;
- kontaktujeme zákonného zástupce žáka, v případě potřeby Zdravotnickou záchrannou službu, při agresi vůči druhým osobám i Policii ČR (ve zvlášť závažných případech).

15.2.3 V případě vzniku rizikové situace mimo budovu školy

- např. vycházka; školní akce:
- povinností pedagogického pracovníka je chránit bezpečí a zdraví žáka i mimo budovu školy/školského zařízení);
- pedagogický pracovník by měl při mimoškolních akcích zohlednit specifika projevů žáka s PAS (např. pro některé žáky s PAS může být cestování v MHD v dopravní špičce spouštěčem problémového chování);
- jestliže přeci jen dojde ke krizové situaci, snažíme se zajistit bezpečí ostatním žákům, žáka s PAS se snažíme verbálně uklidňovat, zastavit ho, přimět ho, aby se posadil, fyzicky blokuje cestu k silnici a dalším nebezpečným místům (např. vodní plocha, koleje);
- je také vhodné zajistit, aby se do řešení situace nezapojovali kolemjdoucí a ostatní neznámé/nepoučené osoby;
- čekáme, až afekt u žáka s PAS zeslábně, informujeme o situaci školu a zákonného zástupce žáka, dohodneme se na dalších krocích;
- v případě, že je situace i nadále vážná, kontaktujeme Zdravotnickou záchrannou službu, při agresi vůči druhým osobám i Policii ČR (ve zvlášť závažných případech).

Příklad:

PLÁN C – SCÉNÁŘ MIMOŠKOLNÍCH AKCÍ:

- pokud se žák účastní mimoškolní akce (např. divadelní představení; výstavy; besedy; návštěva knihovny; školní výlety; exkurze), musí být o času konání, průběhu a náplni včas informován samotný žák i jeho zákonný zástupce. Mimoškolní akce se žák účastní po vzájemné domluvě třídního učitele a zákonného zástupce, s přihlédnutím ke specifickým projevům žáka s PAS v chování, k aktuálnímu stavu žáka a charakteru akce;
- po dobu mimoškolní akce se pedagogický pracovník věnuje zejména zabezpečení bezpečí žáka s PAS i ostatních žáků, snaží se předcházet krizovým situacím;
- v případě problémového chování realizuje pedagogický pracovník krizový scénář dle pravidel popsaných v Krizovém plánu, případně postupuje obdobně jako v plánu A. Každá taková situace by měla být následně zaznamenána, měly by být zachyceny její příčiny, průběh a postupy při řešení, zároveň by se mělo zaznamenat, zda a případně co napomohlo k řešení situace.

16. Školní poradenské pracoviště

Ve škole bylo zřízeno Školní poradenské pracoviště poskytující žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům poradenské a konzultační služby přímo na půdě školy. Je zajištěna důvěrnost jednání a zaručena ochrana osobních dat klientů. Hlavním cílem ŠPP je prevence a minimalizace školní neúspěšnosti žáků.

Poradenské služby ve škole jsou zajišťovány pracovníky ŠPP (viz níže) ve spolupráci s vedením školy a všemi pedagogy školy.

16.1 Program školního poradenského pracoviště

Program ŠPP klade důraz na spolupráci, vzájemnou informovanost a dodržování etického kodexu školních poradenských pracovníků.

Odborná a metodická podpora poradenských pracovníků je zajištěna SPC, PPP a středisky výchovné péče.

16.1.1 Cíl ŠPP

- prevence školní neúspěšnosti
- minimalizace školní neúspěšnosti
- kvalitní sociální klima školy
- preventivní činnost se všemi subjekty školy (nejen se žáky s problémy)
- okamžitá intervence při akutních problémech (jednotlivci, skupina, třídní kolektiv)
- průběžná a dlouhodobá péče o žáky s neprospěchem
- sledování efektivity preventivní činnosti na škole
- kvalitní poradenská služba
- koordinace preventivních, pedagogických a poradenských služeb
- vzájemná podpora školy a zákonných zástupců za účelem pomoci dítěti

16.1.2 Činnost ŠPP

- prevence a minimalizace školní neúspěšnosti ve spolupráci všech pedagogických pracovníků
- podporování kvalitní spolupráce pedagogů, nejen při naplňování cílů prevence, ale také při používání psychologických a speciálně-pedagogických postupů ve vzdělávací činnosti školy
- podporování kvalitní a účinné spolupráce se zákonnými zástupci žáků
- poskytování podpůrných opatření pro žáky, jejich sledování a vyhodnocování
- poskytování průběžné a dlouhodobé péče o žáky se vzdělávacími či výchovnými obtížemi
- podporování vzdělávání a sociálního začlenění žáků z odlišného sociálního či kulturního prostředí
- prevence rizikového chování u žáků
- provádění okamžité intervence při akutních problémech (jednotlivci, skupina, třídní kolektiv)
- průběžná práce s jednotlivci a třídními kolektivy pro vzájemné vytváření příjemné atmosféry ve škole
- podporování žáků nadaných
- poskytování výchovného a kariérového poradenství (kontakty na odbornou pomoc)
- spolupráce se školními poradenskými zařízeními
- koordinace služeb poskytovaných jinými resorty a nestátními subjekty

16.2 Pracovníci ŠPP

Mgr. Simona Schmidtová, zástupce ředitelky školy, ŠMP, VP

Mgr. Monika Jindříšková, 2. st. ZŠ

Mgr. Eva Pěkná, školní koordinátor ŠVP, pedagog 2. stupně Základní školy

Mgr. Jitka Popriková, pedagog 2. stupně Základní školy

Mgr. Michaela Nešněrová, pedagog Základní školy speciální

Kontakt: 416 812 374

Konzultační hodiny: dle domluvy

17. Důležité kontakty

Policie ČR

tel.: 158

Městská policie

tel.: 156

Rychlá zdravotnická pomoc

tel.: 155

Integrovaný záchranný systém

tel.: 112

K – centrum Litoměřice

tel.: 416 737 182, 728 262 683

www.kclitomerice.cz

Dropin

tel.: 222 221 431

www.dropin.cz

SPC Litoměřice

tel.: 416 734 011

www.zssaldova.cz

PPP Litoměřice

tel.: 416 733 015

www.pppuk.cz/poradny/litomerice

Linka bezpečí

tel.: 116 111

www.linkabezpeci.cz

Kancelář veřejného ochránce práv

tel.: + 420 542 542 888

www.ochrance.cz

www.facebook.com/verejny.ochrance.prav

Krizová telefonní linka k šikaně pro učitele,

žáky a jejich rodiče

tel.: 286 881 059

Krajská koordinátorka pro péči o děti s poruchami autistického spektra
Mgr. Vanda Korandová (Ústecký kraj)
417 537 428
Trnovanská 1331
415 01 Teplice
vanda.korandova@spcteplice.cz

Adresář krizových psychosociálních služeb
https://www.remedium.cz/vzdelavaci-programy/adresar-krizovych-sluzeb/zobrazit_krizova_centra.php

Další kontakty vyvěšeny ve sborovně školy – NA KOHO SE OBRÁTIT?

18. Závěr

Preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělání žáků po celou dobu povinné školní docházky. Účastní se ho zaměstnanci školy, žáci, zákonní zástupci, sociální pracovníci a odborníci. V rámci PPŠ je nutné kombinovat poskytování informací z oblasti prevence rizikových projevů chování s výcvikem v sociálních dovednostech. Preferovat přístupy zaměřené na oblasti zdravého životního stylu a aktivního sociálního učení. Program musí brát zřetel na věk, osobní charakteristiky a zdravotní stav jedinců. Bude mít smysl jedině tehdy, když všichni zúčastnění budou vidět smysluplnost kolektivní práce, budou jednotným a důsledným postupem naplňovat dohodnutá pravidla prevence a neodkladné řešení situací, které budou nežádoucí. Toto chceme dosáhnout dobrou a pravdivou informovaností, ochotou vyslechnout druhého a nalezením správné cesty v případě pomoci.

PPŠ je každým rokem vyhodnocován. Výsledky tohoto zjištění jsou zapracovány do dalších plánů školy.

Ve Štětí 2.9.2024

Zpracovala: Mgr. Simona Schmidtová
ŠMP

Schválila: Mgr. Hana Moravcová
ředitelka školy